

‘Handhaving van overlastfeiten’

Toetsing van: Afstudeeronderzoek HBR-AS17-AS

Hogeschool Leiden

Malou Streefland
S1084783

LAW 4J

Opleiding HBO-Rechten

De heer Lurvink
Januari 2018
Reguliere kans
Jaar 4

Gemeente Zoetermeer (afdeling VVH)

SAMENVATTING

Gemeentebesturen wilden beter zelfstandig op treden tegen overlast in de openbare ruimte. Daarom zijn in 2009 twee nieuwe handhavingsmiddelen voor gemeentebesturen ingevoerd: *de bestuurlijke strafbeschikking* en *de bestuurlijke boete voor overlastfeiten*. De gemeenteraad van Zoetermeer heeft de bestuurlijke strafbeschikking ingevoerd. De bestuurlijke strafbeschikking is een strafrechtelijk handhavingsmiddel waarbij de gemeentelijke BOA een overtreding constateert. De overtreding wordt doorgestuurd naar het CJIB, die namens het gemeentebestuur de boete oplegt. Ook bezwaar- en beroepsprocedures worden afgehandeld door het CJIB en het OM. Het kost het gemeentebestuur daarom weinig tijd. Daarentegen brengt het geen geld in de gemeentekas, het boetebedrag gaat namelijk naar het Rijk. Toen de bestuurlijke strafbeschikking werd ingevoerd, werd er een vergoeding gegeven aan gemeentebesturen voor een opgelegde boete. Deze vergoeding is in 2015 afgeschaft. De bestuurlijke strafbeschikking brengt dus geen inkomsten meer in de gemeentekas. Het college van Zoetermeer wil om deze reden een mogelijk alternatief onderzoeken. Het alternatief voor de bestuurlijke strafbeschikking is de bestuurlijke boete voor overlastfeiten. In dit onderzoeksrapport staat daarom de vraag centraal: *Welk juridisch en beleidsmatig advies kan aan het gemeentebestuur van Zoetermeer worden gegeven over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte, op basis van literatuuronderzoek en interviews met medewerkers uit de praktijk?*

De bestuurlijke boete is, in tegenstelling tot de bestuurlijke strafbeschikking, een bestuursrechtelijk handhavingsmiddel waarbij de gehele verantwoordelijkheid bij het gemeentebestuur ligt. De bestuurlijke boete voor overlastfeiten is vastgelegd in artikel 154b lid 1 sub a Gemeentewet en is verder geregeld in het BBOOR. De bestuurlijke boete kan aan natuurlijke personen en rechtspersonen worden opgelegd voor overlastgevende overtredingen van APV-bepalingen en andere overlastgevende overtredingen van gemeentelijke verordeningen. Afhankelijk van de wens hoe breed de gemeente de bestuurlijke boete wil inzetten, kan de bestuurlijke boete van toepassing worden verklaard op verschillende verordeningen. Aanbevolen wordt de bestuurlijke boete in te voeren voor overtredingen van de APV, de Afvalstoffenverordening en de Marktverordening.

De gemeentelijke toezichthouder kondigt de boete aan en stelt een rapport op. Bij de bestuurlijke strafbeschikking constateerden zij ook al de overtreding. Voor de toezichthouders verandert er daarom niet erg veel. Wel zal het opstellen van de rapportage meer tijd kosten. In artikel 154c Gemeentewet staat dat indien mogelijk een

aankondiging moet worden uitgereikt. Uit interviews bleek dat het gemeentebestuur van Den Haag de aankondiging wil afschaffen. Er wordt aanbevolen wel een aankondiging uit te reiken.

Bij de bestuurlijke boete is het gemeentebestuur verantwoordelijk voor het opleggen van de boete, de invordering en de bezwaar- en beroepszaken. Dit betekent dat het gemeentebestuur zich zo moet inrichten dat dit mogelijk is. De afdeling Financiën zal verantwoordelijk zijn voor het versturen van het boetebesluit en de invordering van de boete. De juristen zullen eventuele bezwaar- en beroepsprocedures moeten afhandelen. Het aantal bezwaar- en beroepsprocedures zijn naar verwachting laag.

Ook is er in dit onderzoek gekeken naar de financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete. Omdat het aantal opgelegde boetes zo laag is, zal de bestuurlijke boete weinig extra tijd kosten en binnen de huidige werktijden passen. Er zullen naar verwachting geen extra fte's benodigd zijn. Als de bestuurlijke boete is ingevoerd, kan het zo zijn dat in de praktijk blijkt dat er veel meer boetes worden opgelegd. Dit kan ervoor zorgen dat er toch extra fte's moeten worden ingezet en er daarom aanvullende kosten zijn. Een mogelijke oplossing hiervoor is de bezwaar- en beroepsprocedures te laten behandelen door de gemeentelijke belastingdienst van Den Haag.

De bestuurlijke boete brengt in tegenstelling tot de bestuurlijke strafbeschikking wel geld in de gemeentekas. De boetebedragen komen geheel ten goede van de gemeentekas. Deze opbrengsten dekken niet de kosten voor de medewerkers die met de bestuurlijke boete bezig zijn. Echter, het is de vraag of dit echt als kosten moeten worden gezien omdat deze kosten niet anders zijn dan in de huidige situatie.

Om de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren moet het gemeentebestuur allereerst een samenspraakprocedure opstarten. Daarna dient de gemeenteraad de volgende besluiten te nemen: het besluit tot invoering van de bestuurlijke boete, het besluit tot wijziging van de APV, het besluit tot wijziging van andere gemeentelijke verordeningen, het besluit tot vaststellen van de boetebedragen en het besluit tot het verstrekken van het handhavingsmandaat aan de toezichthouders. Ook moeten praktische zaken worden geregeld en moet de wijziging van de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten zowel intern als extern worden gecommuniceerd.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	4
Afkortingen	8
Hoofdstuk 1: Inleiding	9
Paragraaf 1.1: Probleemanalyse	9
1.1.1 Aanleiding	9
1.1.2 Praktijk- en kennisprobleem	10
Paragraaf 1.2: Doelstelling	11
Paragraaf 1.3: Centrale vraag	11
Paragraaf 1.4: Deelvragen	11
Paragraaf 1.5: Onderzoeksmethode	12
Hoofdstuk 2: de bestuurlijke strafbeschikking	15
Paragraaf 2.1: Inleiding	15
Paragraaf 2.2: Wettelijk kader	15
2.2.1 Achtergrond	15
2.2.2 Juridisch kader	16
2.2.3 Financiële aspecten	17
Paragraaf 2.3: Opleggen bestuurlijke strafbeschikking	17
Paragraaf 2.4: Verzets- en beroepsprocedure	17
Paragraaf 2.5: Betrokken partijen	18
2.5.1. Buitengewoon opsporingsambtenaar	18
2.5.2 Het college	18
2.5.3 Openbaar Ministerie	18
2.5.4 Centraal Justitieel Incassobureau	18
2.5.5 Politie	19
Paragraaf 2.6: Conclusie	19
Hoofdstuk 3: de bestuurlijke boete	20
Paragraaf 3.1: Inleiding	20

Paragraaf 3.2: Wettelijk kader	20
3.2.1 Achtergrond	20
3.2.2 Juridisch kader	21
3.2.3. Financiële aspecten	22
Paragraaf 3.3: Opleggen bestuurlijke boete	22
Paragraaf 3.4: Bezwaar- en beroepsprocedure	24
Paragraaf 3.5: Betrokken partijen	24
3.5.1 Gemeenteraad	24
3.5.2 Het college & de burgemeester	25
3.5.3 Toezichthouder	25
3.5.4 Politie	25
Paragraaf 3.6: Conclusie	25
Hoofdstuk 4: Bestuurlijke strafbeschikking vs. bestuurlijke boete	27
Paragraaf 4.1: Inleiding	27
Paragraaf 4.2: Verschillen bestuurlijke strafbeschikking en bestuurlijke boete	27
4.2.1 Strafrecht vs. bestuursrecht	27
4.2.2 Natuurlijke personen en rechtspersonen	28
4.2.3 Rechtsmiddelen en termijnen	28
4.2.4 Strafblad	28
4.2.5 Financiën	28
Paragraaf 4.3: Conclusie	29
Hoofdstuk 5: Ervaringen praktijk	30
Paragraaf 5.1: Inleiding	30
Paragraaf 5.2: Resultaten bestuurlijke strafbeschikking	30
Paragraaf 5.3: Resultaten bestuurlijke boete	31
5.3.1 Overtredingen	31
5.3.2 Boetebedragen	31
5.3.3 Waarschuwing?	32
5.3.4 Aankondiging?	32
5.3.5 Gevolgen voor burgers	33

5.3.6 Gevolgen voor toezichthouders	33
5.3.7 Gevolgen voor politie	33
5.3.8 Gevolgen voor overige afdelingen	33
5.3.9 Bezwaar en beroep	34
5.3.10 Implementatie	35
5.3.11 Kosten-baten	35
Paragraaf 5.3: Conclusie	36
Hoofdstuk 6: Implementatie	37
Paragraaf 6.1: Inleiding	37
Paragraaf 6.2: Implementatie	37
6.2.1 Samenspraakprocedure	37
6.2.2 Besluitvorming	37
Paragraaf 6.3: Communicatie en praktische zaken	38
6.3.1 Communicatie	38
6.3.2 Praktische zaken	39
Paragraaf 6.4: Conclusie	39
Hoofdstuk 7: Financiële gevolgen	40
Paragraaf 7.1: Inleiding	40
Paragraaf 7.2: Bestuurlijke strafbeschikking	40
Paragraaf 7.3: Bestuurlijke boete voor overlastfeiten	40
7.3.1 Uitgangspunten	40
7.3.1.1 Toezichthouders	41
7.3.1.2 Afdeling Financiën	41
7.3.1.3 Juristen	42
7.3.2 Bezwaar- en beroep door Den Haag	42
7.3.3 Opbrengsten	42
Paragraaf 7.4: Kosten implementatie	43
Paragraaf 7.5: Conclusie	43
Hoofdstuk 8: Conclusie	44
Hoofdstuk 9: Aanbeveling	46

Bronvermelding _____	49
Jurisprudentie _____	49
Kamerstukken & Officiële bekendmakingen _____	49
Literatuur _____	49
Interviews _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage I _____	51
Bijlage II _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage III _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage IV _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage IV _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage V _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage VI _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage VII _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage VIII _____	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

AFKORTINGEN

APV	Algemene plaatselijke verordening
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BBOOR	Besluit bestuurlijke boet overlastfeiten in openbare ruimte
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
College	College van burgemeester en wethouders
IW	Invorderingswet
OM	Openbaar Ministerie
Sv	Wetboek van Strafvordering
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

Paragraaf 1.1: Probleemanalyse

1.1.1 Aanleiding

De politie richt zich steeds meer op het vergroten van de veiligheid op straat en besteed minder tijd aan het bestrijden van overlast. Maar overtredingen als wildplassen, het laten liggen van hondenpoep en het aanbrengen van graffiti kunnen grote overlast veroorzaken.¹ Gemeentebesturen zetten daarom steeds vaker eigen handhavers in om tegen overlastfeiten op te treden.² Gemeentebesturen beschikken over verschillende handhavingsmiddelen. Toch konden gemeentebesturen tegen dit soort overlastgevende feiten vaak niet voldoende handhavend optreden. Er bestond een '*handhavingstekort*': gemeentebesturen hadden onvoldoende middelen beschikbaar om effectief handhavend op te kunnen treden. Om deze reden zijn in januari 2009 twee nieuwe handhavingsmogelijkheden ingevoerd: de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete.³ Beide handhavingsmiddelen zijn ingevoerd om tegen overlastfeiten handhavend op te kunnen treden.

Gemeenteraden kozen in 2009 massaal voor de bestuurlijke strafbeschikking, geregeld in artikel 257b lid 1 Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv). De voornaamste reden hiervan was de vergoeding die gemeentebesturen van het Rijk ontvingen voor het doorsturen van de boetes.⁴ Bij de bestuurlijke strafbeschikking constateert een buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: BOA) een overtreding en kondigt hij een boete aan. De boete wordt vervolgens doorgestuurd naar het Centraal Justitieel Incasso Bureau (hierna: CJIB). Het CJIB is verantwoordelijk voor het versturen van de boete, de invordering en eventuele procedures.⁵ Gemeenten ontvingen een vergoeding voor een doorgestuurde boete. De vergoeding lag tussen de €25 en €40 per boete.⁶ Ook de gemeente Zoetermeer maakt sinds de wijziging van de algemene plaatselijke verordening (hierna: APV) gebruik van de bestuurlijke strafbeschikking.

Begin 2015 is de vergoeding voor de bestuurlijke strafbeschikking vervallen.⁷ Hierdoor levert de bestuurlijke strafbeschikking gemeentebesturen niets meer op. Als reactie op de afschaffing hebben de gemeenteraad van Amsterdam en Den Haag de bestuurlijke

¹ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 1

² DSP- groep 16 mei 2012, p. 6

³ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 1; Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 1

⁴ VNG, Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte, geraadpleegd op: 8 september 2017

⁵ Stcrt. 9 mei 2008, nr. 88, p. 20

⁶ Gemeenteblad 15 september 2016, nr. 126817

⁷ Van der Steur 6 juli 2015, p. 1

strafbeschikking per januari 2017 vervangen door de bestuurlijke boete.⁸ De bestuurlijke boete, geregeld in artikel 154b e.v. Gemeentewet, is een bestuursrechtelijke sanctie die zowel aan natuurlijke personen als aan rechtspersonen kan worden opgelegd. De overtredingen waarvoor een bestuurlijke boete voor overlast kan worden opgelegd zijn omschreven in het Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte (hierna: BBOOR). De gemeenteraad moet bij gemeentelijke verordening vastleggen dat voor een overtreding, voorkomend in het BBOOR, een bestuurlijke boete kan worden opgelegd.⁹

De gemeenteraad van Amsterdam en Den Haag hebben de APV zo aangepast dat er voor overlastfeiten een bestuurlijke boete in plaats van de bestuurlijke strafbeschikking kan worden opgelegd. Zo kunnen zij zelf weer de regie krijgen over de bestuurlijke handhaving.¹⁰ Dit betekent echter wel dat gehele afhandeling van de boete (met eventueel bezwaar- en beroepsprocedures) de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur is. Ook de administratieve handelingen bij het verwerken van de boete zal het gemeentebestuur zelf moeten doen. Daartegenover staat dat de boetebedragen naar de gemeentekas gaan en het gemeentebestuur meer regie krijgt op de handhaving van overlastfeiten.¹¹

1.1.2 Praktijk- en kennisprobleem

Het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) van Zoetermeer vraagt zich af of het verstandig is om de huidige bestuurlijke strafbeschikking te vervangen door de bestuurlijke boete. Het is voor het college onduidelijk wat de gevolgen zijn wanneer de bestuurlijke boete wordt ingevoerd. In dit onderzoek zullen de juridische en beleidsmatige gevolgen in kaart worden gebracht. Vragen die in dit onderzoek naar voren komen zijn onder andere: Hoe is de bestuurlijke strafbeschikking wettelijk geregeld? Hoe is de bestuurlijke boete wettelijk geregeld? Wat zijn de procesmatige gevolgen wanneer er in plaats van een bestuurlijke strafbeschikking een bestuurlijke boete voor overlastfeiten wordt opgelegd? Voor welke afdelingen binnen het gemeentebestuur heeft dit gevolgen? Wat zijn de verschillen tussen de bezwaar- en beroepsprocedures? Hoe kan de bestuurlijke boete worden geïmplementeerd in de lokale regelgeving? Hierbij blijft het natuurlijk belangrijk te bekijken of dit financieel gezien haalbaar en voordelig is voor het gemeentebestuur.

De verschillen en overeenkomsten tussen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete voor overlastfeiten zullen in dit onderzoek in kaart worden gebracht,

⁸ VNG, Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte, geraadpleegd op: 8 september 2017

⁹ Gemeenteblad 2 januari 2017, nr. 1111; Raadsvoorstel Den Haag 24 juni 2016

¹⁰ Gemeenteblad 2 januari 2017, nr. 1111; Gemeenteblad 15 september 2016, nr. 126817

¹¹ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 1

om zo het college van Zoetermeer advies te kunnen geven over de invoering van de bestuurlijke boete. Om dit advies te kunnen geven zal de juridische basis en achtergrond van beide handhavingsmiddelen worden bekeken. Ook zal worden onderzocht hoe de bestuurlijke boete in de lokale regelgeving kan worden geïmplementeerd.

Om een zo volledig mogelijk beeld te geven van de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete, wordt er in interviews naar de ervaringen en meningen van verschillende ervaringsdeskundigen gevraagd over de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete. Dit vergroot de objectiviteit en zorgt voor een vollediger beeld.

Paragraaf 1.2: Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is het college van Zoetermeer adviseren over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten. Aan de hand van dit advies kan het college beslissen of in Zoetermeer de bestuurlijke strafbeschikking door de bestuurlijke boete voor overlastfeiten moet worden vervangen.

Paragraaf 1.3: Centrale vraag

In dit onderzoek is de centrale vraag:

Welk juridisch en beleidsmatig advies kan aan het gemeentebestuur van Zoetermeer worden gegeven over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte, op basis van literatuuronderzoek en interviews met professionals uit de praktijk?

Paragraaf 1.4: Deelvragen

De hoofdvraag zal worden beantwoord aan de hand van onderstaande deelvragen:

1. Hoe is, op basis van literatuuronderzoek, het opleggen en de rechtsbescherming van de bestuurlijke strafbeschikking geregeld?
2. Hoe is, op basis van literatuuronderzoek, het opleggen en de rechtsbescherming van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte geregeld?
3. Wat zijn, op basis van literatuuronderzoek, de (juridische en beleidsmatige) verschillen tussen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte?
4. Wat zijn de ervaringen en omstandigheden in de dagelijkse praktijk die, blijkens interviews, moeten worden meegenomen bij afweging over de

invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte?

5. Welke wijzigingen zijn vereist en worden aanbevolen, op basis van het uitgevoerde onderzoek (interviews en literatuuronderzoek), binnen de gemeentelijke regelgeving door te voeren om de bestuurlijke boete te implementeren?
6. Wat zijn de financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte, op basis van de informatie uit de afgenomen interviews?

Paragraaf 1.5: Onderzoeksmethode

Hierna wordt per deelvraag aangegeven van welke onderzoeksmethode gebruik zal worden gemaakt.

1. Hoe is, op basis van literatuuronderzoek, het opleggen van de bestuurlijke strafbeschikking geregeld?

In dit hoofdstuk wordt de bestuurlijke strafbeschikking besproken. Het wettelijk kader, het proces en de betrokken partijen zullen aan bod komen. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van literatuuronderzoek. De bestuurlijke strafbeschikking is geregeld in artikel 257b lid 1 Sv. Dit artikel en andere relevante wetsartikelen zullen worden bekeken. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de achtergrond van de wet door de Memorie van Toelichting te bekijken.¹² Ook zal de informatie die beschikbaar is op de website van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) worden gebruikt. Daarnaast zal in dit hoofdstuk de bezwaar- en beroepsprocedure van de bestuurlijke strafbeschikking in kaart worden gebracht. Hierbij zal aan de hand van literatuur en wetgeving duidelijk omschreven worden hoe deze procedures verlopen. Alle bronnen zullen indien mogelijk ondersteund worden met vakliteratuur.

In dit onderzoek zal gelet worden op de betrouwbaarheid van bronnen. De bronnen die worden gebruikt zijn actueel, zijn onderbouwd met wetsartikelen en verwijzingen en de auteurs zijn gespecialiseerd op dit gebied. Ook zal informatie worden gecontroleerd bij een andere bron, zodat toevallige fouten kunnen worden voorkomen. Alle bronnen zullen zijn terug te vinden in voetnoten en in de literatuurlijst.¹³

¹² Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 1

¹³ Hogeschool Leiden, Informatie beoordelen, geraadpleegd op: 11 november 2017; Rijksuniversiteit Groningen, Wat is goede literatuur?, geraadpleegd op: 11 november 2017; Scribbr, Betrouwbaarheid in je scriptie, geraadpleegd op: 11 november 2017; Van Schaaijk 2015, p. 144

2. Hoe is, op basis van literatuuronderzoek, het opleggen van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte geregeld?

De bestuurlijke boete wordt in dit hoofdstuk uitgebreid behandeld. Het wettelijk kader, het proces, de betrokken partijen en de bezwaar- en beroepsprocedure zullen, net als in het eerste hoofdstuk bij de bestuurlijke strafbeschikking is gedaan, worden uitgewerkt. De bestuurlijke boete is geregeld in artikel 154b e.v. Gemeentewet. Deze artikelen zullen worden bekeken samen met de daarbij horende memorie van toelichting.¹⁴ Ook wordt het BBOOR bekeken. De vakliteratuur zal een deel uitmaken van het literatuuronderzoek. Zoals bij de onderzoeksmethode van deelvraag 1 is besproken, zal er gelet worden op de betrouwbaarheid van de bronnen.

3. Wat zijn, op basis van literatuuronderzoek, de (juridische en beleidsmatige) verschillen en overeenkomsten tussen de oplegging van de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte?

Om de juridische en beleidsmatige verschillen en overeenkomsten tussen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete in kaart te kunnen brengen zal gebruik worden gemaakt van literatuuronderzoek. Belangrijke bronnen hierbij zijn de evaluatie van de DSP- groep en de handreiking voor gemeenten van de Rijksoverheid.¹⁵ De verschillen zullen ter verduidelijking schematisch in kaart worden gebracht. Ook in deze deelvraag zal, zoals beschreven in deelvraag 1, worden gelet op de betrouwbaarheid van de bronnen.

4. Wat zijn de ervaringen en omstandigheden in de dagelijkse praktijk die, blijkens interviews, moeten worden meegenomen bij afweging over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte?

Naast de literatuur is het waardevol om ook de ervaring vanuit de praktijk mee te nemen in de afweging tussen de handhavingsmiddelen. Er zal daarom gebruik worden gemaakt van interviews. De interviews worden afgenomen met een medewerker van de politie en medewerkers van de gemeente Den Haag en de gemeente Zoetermeer werkzaam op het gebied van handhaving, beleid en toezicht en bezwaar- en beroep. Door medewerkers te interviewen met verschillende functies kan er een zo volledig mogelijk beeld worden geschetst van de ervaringen met beide handhavingsmiddelen. Daarnaast is het een waardevolle aanvulling om ook de visie mee te nemen van de medewerker van de politie, hij bekijkt dit vanuit een ander perspectief. Een wijziging in de handhavingsmiddelen kan gevolgen hebben voor de taken die de politie heeft.

¹⁴ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 1

¹⁵ DSP- groep 16 mei 2012; Rijksoverheid mei 2009

Door zowel bij de gemeente Den Haag als de gemeente Zoetermeer interviews te houden kan worden bekeken of er verschillen zijn tussen de gemeentes. Zo kunnen zowel toevallige en systematische fouten worden gesignaleerd en worden voorkomen. Alleen de gemeenteraad van Den Haag en Amsterdam hebben de bestuurlijke boete ingevoerd. Dit onderzoek zal zich richten op de gemeente Den Haag. Hiervoor is gekozen omdat het gemeentebestuur van Zoetermeer veel met het gemeentebestuur van Den Haag samenwerkt vanwege het feit dat Den Haag vlakbij ligt. Omdat er maar twee gemeentebesturen gebruik maken van de bestuurlijke boete is de steekproef om alleen de gemeente Den Haag te interviewen binnen de ruimte van dit onderzoek voldoende. Om een volledig valide onderzoek uit te voeren, zal nader onderzoek moeten worden gedaan.

5. Welke wijzigingen moeten, op basis van het uitgevoerde onderzoek (interviews en literatuuronderzoek), binnen de gemeentelijke regelgeving worden doorgevoerd om van de invoering van de bestuurlijke boete een succes te maken?

Alle stappen die voor de invoering van de bestuurlijke boete moeten worden doorlopen zullen in deze deelvraag worden behandeld. De wet- en regelgeving voor het wijzigen van het lokale beleid zal bij deze deelvraag worden gebruikt. Ook zal op basis van literatuuronderzoek worden onderzocht waarmee rekening moet worden gehouden bij de implementatie. Er zal ook in deze deelvraag, zoals omschreven in deelvraag 1 gelet worden op de betrouwbaarheid van de bronnen.

6. Wat zijn de financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte, op basis van de informatie uit de afgenomen interviews?

Om een volledig beeld te krijgen van de gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten worden in dit onderzoek ook de financiële gevolgen meegenomen. De financiële gevolgen zijn op basis van literatuuronderzoek, interviews, en cijfers van de gemeente Zoetermeer in kaart gebracht. In deelvraag 1 is omschreven hoe er gelet zal worden op de betrouwbaarheid van de bronnen.

HOOFDSTUK 2: DE BESTUURLIJKE STRAFBESCHIKKING

Paragraaf 2.1: Inleiding

In het Beleidsprogramma van het kabinet Balkenende II stond de doelstelling om criminaliteit en overlast te reduceren.¹⁶ Om dit te realiseren werd de betrokkenheid van gemeentebesturen als zeer belangrijk gezien. Om gemeentebesturen te ondersteunen bij het terugdringen van criminaliteit en overlast heeft het kabinet begin 2009 twee nieuwe handhavingsmiddelen ingevoerd: *de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete voor overlastfeiten*.¹⁷ Het gemeentebestuur van Zoetermeer heeft er toen voor gekozen de bestuurlijke strafbeschikking in te voeren.

Voordat er naar een mogelijk alternatief voor (de huidige manier van handhaven met) de bestuurlijke strafbeschikking kan worden gekeken, is het belangrijk de bestuurlijke strafbeschikking in kaart te brengen. In dit hoofdstuk zal het wettelijk kader van de bestuurlijke strafbeschikking worden behandeld. Ook zal in kaart worden gebracht hoe het proces van oplegging tot invordering van de bestuurlijke strafbeschikking verloopt en welke partijen hierbij betrokken zijn.

Paragraaf 2.2: Wettelijk kader

2.2.1 Achtergrond

Voordat de bestuurlijke strafbeschikking bestond werden strafbare feiten bestraft met 'transacties'.¹⁸ Dit was een vorm van buitengerechtelijke afdoening onder verantwoordelijkheid van het OM. In het Transactiebesluit 1994 waren de voorwaarden opgenomen waaronder opsporingsambtenaren een transactie aan mochten bieden.¹⁹ Door het aanbieden van een transactie door een opsporingsambtenaar werd ervoor gezorgd dat in sommige gevallen het strafbare feit buitengerechtelijk werd afgedaan.²⁰ Het CJIB zorgde voor de verwerking van de transacties.²¹ Een transactie werd alleen doorgevoerd wanneer de betrokkene medewerking verleende en voor een transactie koos. Indien er door de overtreder niet voor een transactie werd gekozen, werd hij vervolgd. Het toenmalige kabinet heeft, om ervoor te zorgen dat de buitengerechtelijke afdoening niet afhankelijk is van de medewerking van de betrokkene, de strafbeschikking ingevoerd.²²

¹⁶ Kamerstukken II 2003/04, 29 202, 2, p. 8 en 26

¹⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties 22 juli 2008, p. 1

¹⁸ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 8

¹⁹ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 9

²⁰ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 8

²¹ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 14

²² Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 14; Crijns T&C, p.1

2.2.2 Juridisch kader

Om gemeentebesturen meer mogelijkheden te bieden bij het vergroten van de veiligheid is de bestuurlijke strafbeschikking ontstaan. De bestuurlijke strafbeschikking is vastgelegd in de Wet OM-afdoening (artikel 257ba Sv).²³

Artikel 257ba lid 1 Sv

Bij algemene maatregel van bestuur kan aan daartoe aan te wijzen lichamen of personen, met een publieke taak belast, binnen daarbij gestelde grenzen de bevoegdheid worden verleend een strafbeschikking uit te vaardigen.

Naast de bestuurlijke strafbeschikking opgelegd door een BOA van een gemeente, kan een strafbeschikking ook worden opgelegd door de officier van justitie (artikel 257a Sv) en door buitengewoon opsporingsambtenaren van de politie (artikel 257b Sv).²⁴ Sinds 1 januari 2010 kunnen BOA's van alle gemeenten in Nederland een bestuurlijke strafbeschikking uitvaardigen. Deze (strafrechtelijke) bevoegdheid vloeit voort uit artikel 257ba lid 1 Sv juncto artikel 3.2 lid 4 Besluit OM-afdoening.

Artikel 3.2 lid 4 Besluit OM-afdoening

Voor de in artikel 3.3, onderdeel b, aangewezen zaken wordt strafbeschikkingsbevoegdheid toegekend aan buitengewoon opsporingsambtenaren, voor zover deze ambtenaren bevoegd zijn tot de opsporing van die zaken.

Een bestuurlijke strafbeschikking wordt opgelegd door het gemeentebestuur namens en onder de verantwoordelijkheid van het OM. De feiten die kunnen worden bestraft zijn de feiten genoemd in het Besluit OM-afdoening. De straffen en maatregelen die kunnen worden opgelegd zijn zo geselecteerd dat de sancties niet dusdanig ingrijpend zijn dat alleen een strafrechter dit mag opleggen.²⁵ Artikel 3.2 lid 5 van het Besluit OM-afdoening bepaalt dat BOA's geen strafbeschikking op mogen leggen indien in een gemeentelijke verordening is bepaald dat er voordiezelfde overtreding ook een bestuurlijke boete kan worden opgelegd.²⁶

Artikel 257a lid 6 Sv bepaalt dat een strafbeschikking schriftelijk is en wat er in de strafbeschikking moet worden vermeld.²⁷ De strafbeschikkingen zijn gekoppeld aan bepaalde feitcodes. Iedere strafbeschikking heeft een unieke feitcode waarmee het beboete feit doorgestuurd kan worden naar het OM.²⁸

²³ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 34; Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 22; Crijns T&C, p. 2

²⁴ Aanwijzing OM-afdoening, p. 1; DSP- groep 16 mei 2012, p. 13

²⁵ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 23 en 66

²⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties 22 juli 2008, p. 2

²⁷ Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 67

²⁸ OM, Feiten en tarieven, geraadpleegd op: 20 november 2017

2.2.3 Financiële aspecten

De opbrengsten van de boete gaan naar het Rijk en worden geïnd door het CJIB.²⁹ De eerste jaren ontvingen gemeentebesturen een vergoeding voor het opleggen van de bestuurlijke strafbeschikking. Deze vergoeding diende ter compensatie voor de gemaakte kosten ter bestrijding van de overlast.³⁰ Per strafbeschikking ontving het gemeentebestuur €40 en voor uitgeschreven beschikkingen voor fout parkeren ontving het gemeentebestuur €25.³¹ Deze vergoeding is op 1 januari 2015 afgeschaft.³² Dit was de aanleiding dat het college van Zoetermeer na wilde denken over een alternatief handhavingsmiddel.

Paragraaf 2.3: Opleggen bestuurlijke strafbeschikking

Wanneer een BOA een overlast gevende overtreding constateert kan hij een bestuurlijke strafbeschikking opleggen onder de verantwoordelijkheid van het OM.³³ De BOA kondigt, indien mogelijk, aan dat er een strafbeschikking wordt opgelegd namens het college of de burgemeester.³⁴ Vervolgens registreert de BOA dat er een bestuurlijke strafbeschikking is opgelegd via het feit gecodeerde systeem. Dit wordt doorgestuurd naar het CJIB. Het CJIB zorgt ervoor dat de boete namens het college of de burgemeester van de gemeente waarin de overtreding is geconstateerd wordt opgelegd en wordt geïnd. Het CJIB kan minimaal veertien dagen na uitreiking van de strafbeschikking aan een persoon de strafbeschikking innen (artikel 257g Sv).³⁵

Het uitvaardigen van een bestuurlijke strafbeschikking is een vorm van 'criminal charge' waarbij fundamentele rechtsregels gelden, het zwijgrecht van toepassing is en er cautie moet worden gegeven.³⁶ 'Criminal charge' wordt verder toegelicht in paragraaf 3.3.

Paragraaf 2.4: Verzets- en beroepsprocedure

De overtreder kan als hij het niet eens is met de beschikking, binnen veertien dagen, in verzet bij het OM (op grond van artikel 257e Sv). Het OM is verantwoordelijk voor de afhandeling van de verzetsprocedure. Het OM kan, nadat verzet is ingesteld, besluiten dat de bestuurlijke strafbeschikking wordt ingetrokken of gewijzigd (artikel 257e lid 8 Sv). De behandeling van het verzet is in principe aan het OM, maar kan worden

²⁹ VNG, Bestuurlijke boete/ bestuurlijke strafbeschikking, geraadpleegd op: 18 oktober 2017

³⁰ Raadsvoorstel Den Haag 24 juni 2016, p. 2

³¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 22 juli 2008, p. 3

³² Van der Steur 6 juli 2015

³³ VNG, Bestuurlijke boete/ bestuurlijke strafbeschikking, geraadpleegd op: 18 oktober 2017

³⁴ Kwakman NJB 2009, 3, p. 5

³⁵ Kwakman NJB 2009, 3, p. 6

³⁶ Rijksoverheid mei 2009, p. 15; Kwakman NJB 2009, 3, p. 6; Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 6

overgelaten aan de kantonrechter op grond van artikel 257f lid 3 Sv en artikel 382 Sv.³⁷ Indien de verdachte het niet eens is met de beslissing van de kantonrechter of het OM kan hij in hoger beroep bij het Gerechtshof. Na het hoger beroep kan een verdachte eventueel ook nog in cassatie bij de Hoge Raad.³⁸ Het instellen van verzet, hoger beroep en cassatie hebben een schorsende werking (artikel 257h Sv).³⁹

Paragraaf 2.5: Betrokken partijen

In de volgende subparagrafen worden de partijen omschreven die betrokken zijn bij de bestuurlijke strafbeschikking.

2.5.1. Buitengewoon opsporingsambtenaar

Een BOA is bevoegd een bestuurlijke strafbeschikking uit te vaardigen op grond van artikel 257ba lid 1 Sv juncto artikel 3.2 lid 4 Besluit OM-afdoening. De BOA moet opsporingsbevoegd zijn, beschikken over de bekwaamheid en betrouwbareheid voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden en beschikken over een akte van beëdiging. Hij kan dan opsporingsbevoegdheden uitoefenen en hiervoor een proces-verbaal uitreiken, artikel 2 Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar.

2.5.2 Het college

Het college is verantwoordelijk voor de keuze voor een handhavingsmiddel. Wanneer het gemeentebestuur gebruik wil maken van de bestuurlijke strafbeschikking moet het college dit schriftelijk kenbaar maken bij het CJIB. Pas als dit gedaan is kan gebruik worden gemaakt van de bestuurlijke strafbeschikking.⁴⁰

2.5.3 Openbaar Ministerie

Het openbaar ministerie (hierna: OM) vaardigt de strafbeschikking uit. Het OM is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging en de verzets- en beroepsprocedure.⁴¹

2.5.4 Centraal Justitieel Incassobureau

Het CJIB is een uitvoeringsorganisatie (agentschap) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.⁴² Het ondersteunt instanties die een strafbeschikking uitvaardigen. De strafbeschikking wordt door de BOA opgestuurd naar het CJIB en het CJIB zal namens

³⁷ Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 7

³⁸ DSP- groep 16 mei 2012, p. 14

³⁹ Kwakman NJB 2009, 3, p. 5; Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 6

⁴⁰ Stcrt. 26 februari 2010, nr. 2930, p. 8

⁴¹ Kessler & Keulen 2008, p. 13

⁴² Rijksoverheid, CJIB, geraadpleegd op: 7 december 2017

het college of de burgemeester voor uitvaardiging zorgen.⁴³ Ook zorgt het voor de inning van de opgelegde boete.⁴⁴

2.5.5 Politie

De politie is verantwoordelijk voor de opsporing en toezicht in het publieke domein. De politie kan een politiestrafbeschikking uitreiken, artikel 257b Sv.⁴⁵ De politie is bevoegd om op te treden maar zal zich in de praktijk op andere taken richten.⁴⁶ De bestuurlijke strafbeschikking is een vorm van strafrechtelijk handhaven (vastgelegd in Sv), de politie staat hierbij onder het gezag van de officier van justitie.⁴⁷

Paragraaf 2.6: Conclusie

De bestuurlijke strafbeschikking is een strafrechtelijk handhavingsmiddel dat is ontstaan vanwege de vraag naar handhavingsmiddelen voor overlastfeiten in de openbare ruimte van gemeentebesturen. Sinds 2009 is het voor gemeentebesturen mogelijk een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen. De bestuurlijke strafbeschikking is een strafrechtelijk handhavingsmiddel en vastgelegd in de Wet OM-afdoening (Sv) en het Besluit OM-afdoening. De BOA van de gemeente waarin de overtreding plaatsvindt zegt de boete aan. Het CJIB en het OM zijn verantwoordelijk voor het opleggen van de boete, de inning en eventuele bezwaar- en beroepsprocedures. Het is een handhavingsmiddel dat de gemeentekas weinig kost. Toen de bestuurlijke strafbeschikking werd ingevoerd, werd er een vergoeding gegeven aan gemeentebesturen per opgelegde boete. Het boetebedrag ging naar het Rijk. De vergoeding is in 2015 afgeschaft. De bestuurlijke strafbeschikking brengt dus geen inkomsten in de gemeentekas. Dit heeft ertoe geleid dat het college van Zoetermeer een mogelijk alternatief wil onderzoeken. Dit alternatief wordt in het volgende hoofdstuk behandeld.

⁴³ Stb. 4 juli 2007, nr. 255, p. 47

⁴⁴ Stcrt. 26 februari 2010, nr. 2949, p. 2

⁴⁵ DSP- groep 16 mei 2012, p. 13

⁴⁶ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 10

⁴⁷ DSP- groep 16 mei 2012, p. 13 en artikel 12 Politiewet

HOOFDSTUK 3: DE BESTUURLIJKE BOETE

Paragraaf 3.1: Inleiding

In het vorige hoofdstuk is de huidige manier van handhaven van het gemeentebestuur van Zoetermeer, de bestuurlijke strafbeschikking, besproken. Een alternatief hiervoor is de bestuurlijke boete. Artikel 5:40 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) beschrijft de bestuurlijke boete als "een bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom". In titel 5.4 van de Awb staan de regels over de bestuurlijke boete. Hierin wordt onder andere bepaald dat een bestuursorgaan een bestuurlijke boete op kan leggen. Om een bestuurlijke boete op te kunnen leggen moet in de bijzondere wetgeving worden bepaald dat de bestuurlijke boete voor die wet kan worden opgelegd. De algemene wet bepaalt dat er een handhavingsmiddel de bestuurlijke boete bestaat, de bijzonder wet bepaalt of de bestuurlijke boete hiervoor kan worden opgelegd.⁴⁸

Maar een bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte is pas mogelijk sinds de wijziging van de Gemeentewet op 1 januari 2009.⁴⁹

In dit hoofdstuk zal de bestuurlijke boete in kaart worden gebracht aan de hand van het wettelijk kader, het proces, de bezwaar- en beroepsprocedure en de betrokken partijen.

Paragraaf 3.2: Wettelijk kader

3.2.1 Achtergrond

Gemeentebesturen worden veel aangesproken op zaken als verloedering van het straatbeeld en andere vormen van overlast in de openbare ruimte. Het beleid was er wel, maar de middelen om dit beleid te handhaven waren er vaak niet. Juist om overlastfeiten in de openbare ruimte aan te pakken ontbrak een bevoegdheid waarbij gemeentebesturen zelfstandig konden optreden. Door de bestuurlijke boete in te voeren wilde het kabinet gehoor gegeven aan dit gemis en hebben gemeentebesturen een zelfstandige bevoegdheid gekregen om op te kunnen treden tegen overlastgevende overtredingen in de openbare ruimte.⁵⁰ Zo krijgen gemeentebesturen meer handvatten te bij het handhaven op overlastfeiten. Ook de politie blijft bevoegd om op te treden. Maar de verantwoordelijkheid op dit gebied zal indien de bestuurlijke boete wordt ingevoerd, 24 uur per dag bij het gemeentebestuur liggen.⁵¹ Er zal echter niet voor iedere soort overtreding 24-uurs controle nodig zijn.⁵²

⁴⁸ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 14

⁴⁹ Stb. 18 december 2008, nr. 9

⁵⁰ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 2

⁵¹ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 17

⁵² Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 10

3.2.2 Juridisch kader

De bestuurlijke boete is een bestraffende bestuurlijke sanctie die een bestuursorgaan kan opleggen.

Artikel 5:40 Awb

Onder bestuurlijke boete wordt verstaan: de bestraffende sanctie, inhoudende een onvoorwaardelijke verplichting tot betaling van een geldsom.

De bestuurlijke boete komt vooral in het belastingrecht veel voor. Ook bij Wet Mulder zaken wordt de bestuurlijke boete opgelegd.⁵³ De bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte is geregeld in de 'Wet Bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte'. Dit is een wijziging van artikel 154b Gemeentewet.

Artikel 154b lid 1 sub a Gemeentewet

De raad kan bij verordening bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd voor overtreding van voorschriften uit zijn verordeningen betreffende gedragingen die kunnen leiden tot overlast in de openbare ruimte en die tevens krachtens artikel 154 strafbaar zijn gesteld, met uitzondering van de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde voorschriften.

De bestuurlijke boete is verder geregeld in het BBOOR.⁵⁴ De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd voor overtredingen die strafbaar zijn gesteld in artikel 154 Gemeentewet.⁵⁵ In het BBOOR is een positieve lijst opgenomen, voor deze overtredingen kan een bestuurlijke boete worden opgelegd (artikel 3 BBOOR). Artikel 2 BBOOR is een negatieve lijst waarin de overtredingen staan omschreven waarvoor geen bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Wanneer de gemeenteraad ervoor kiest de bestuurlijke boete in te voeren is dit voor alle overtredingen omschreven in het BBOOR, artikel 154b lid 2 Gemeentewet. De gemeenteraad kan dus niet een gedeelte van de overtredingen strafbaar stellen. De bevoegdheid tot het opleggen van de boete ligt bij het college. Wanneer er een overtreding is van de regels die de burgemeester uitvoert, is de burgemeester bevoegd (artikel 154b lid 4 Gemeentewet). Dit kan bijvoorbeeld de handhaving van vergunningen zijn.⁵⁶

Het BBOOR stelt de hoogte van de boete per overtredingen vast. Wanneer er in dit besluit geen boete is bepaald moet de gemeenteraad in de verordening zelf bepalen hoe hoog de boete is. De boete voor natuurlijke personen is maximaal €410,- en voor rechtspersonen €2250,- (artikel 154b lid 6 Gemeentewet). Naast het bestuursrechtelijk

⁵³ Verheugt 2013, p. 172

⁵⁴ Stb. 15 december 2008, nr. 580

⁵⁵ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 3

⁵⁶ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 3; Kwakman NJB 2009, 3, p. 6

optreden van het gemeentebestuur, blijft de politie bevoegd om strafrechtelijk op te treden. Het boetebedrag moet daarom overeenkomen met de boete die wordt gehanteerd door het OM. Wanneer dit niet overeenkomt zou dit zorgen voor rechtsongelijkheid. Zo zou de boete van het gemeentebestuur bijvoorbeeld hoger zijn dan de boete van de politie, terwijl de overtreding hetzelfde is. Op basis van het gelijkheidsbeginsel⁵⁷ moet een bestuurlijke boete voor eenzelfde overtreding, binnen dezelfde gemeente, gelijk zijn aan de strafrechtelijke boete.⁵⁸ Uiteraard zal het bestuursorgaan bij de uitoefening van zijn bevoegdheid de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht moeten nemen.⁵⁹

Artikel 5:44 lid 1 Awb bepaalt dat toezichthouders geen bestuurlijke boete op mogen leggen indien er voor dezelfde overtreding reeds een strafbeschikking is uitgevaardigd. Dit sluit aan bij het 'ne bis in idem' beginsel, vastgelegd in artikel 5:43 Awb. Dit houdt in dat een bestuursrechtelijke sanctie niet mag worden opgelegd indien er reeds een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.⁶⁰

3.2.3. Financiële aspecten

Alle inkomsten van de bestuurlijke boete gaan naar de gemeentekas. Hier staat echter wel tegenover dat ook alle kosten worden betaald vanuit de gemeentekas.⁶¹

In hoofdstuk 7 worden de financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete in kaart gebracht.

Paragraaf 3.3: Opleggen bestuurlijke boete

Een toezichthouder is bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte (artikel 154c lid 2 Gemeentewet juncto artikel 5:11 Awb). Een toezichthouder is een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). Wanneer een toezichthouder een overtreding constateert zal hij daarvan een rapport opmaken en dit rapport zo mogelijk direct uitreiken (artikel 154c lid 1 Gemeentewet). In dit rapport wordt de boete aangekondigd. Een toezichthouder zal op straat geen boete opleggen omdat het boetebesluit deugdelijk moet worden voorbereid, dit is onmogelijk om op straat te doen.⁶² Binnen acht weken na aankondiging van de boete moet de beschikking worden verzonden.⁶³ Een beschikking is

⁵⁷ Verheugt 2013, p. 165

⁵⁸ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 16; Rijksoverheid mei 2009, p. 9

⁵⁹ Albers 2013, p. 372

⁶⁰ VNG 24 juni 2013, p. 28

⁶¹ Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 7

⁶² Rijksoverheid mei 2009, p. 16; Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 8

⁶³ Kwakman NJB 2009, 3, p. 7

een bestuurlijke sanctie die een bestuursorgaan oplegt. De regels die verbonden zijn aan het opleggen van een beschikking op grond van hoofdstuk 5 van de Awb zijn hierop van toepassing. Zo moet de beschikking voldoen aan de vereisten van artikel 5:48 Awb en 154c lid 3 Gemeentewet. De beschikking moet in ieder geval bevatten: de naam van de overtreder, de overtreding alsmede het overtreden voorschrift, een aanduiding van de plaats en het tijdstip waarop de overtreding is geconstateerd, de hoogte van de op de overtreding gestelde boete en het bestuursorgaan dat de bestuurlijke boete zal opleggen. De bestuurlijke boete kan slechts worden opgelegd aan personen die ten tijde van de overtreding 12 jaar of ouder waren. Voor personen die de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt, wordt de boete gehalveerd.⁶⁴ De beschikking wordt verzonden naar het adres dat de overtreder heeft opgegeven. Wanneer er geen adres is opgegeven wordt de boete verzonden naar het adres waar de overtreder ingeschreven staat in de basisregistratie persoonsgegevens (artikel 154e Gemeentewet).⁶⁵ De boete moet binnen zes weken nadat deze onherroepelijk is geworden worden betaald (artikel 154l Gemeentewet). Als er geen beroep meer openstaat is de beschikking onherroepelijk.⁶⁶

De invordering van de boete vindt op dezelfde wijze plaats als de gemeentelijke belastingen (artikel 154m Gemeentewet). Afwijkend van de gemeentelijke belastingen is kwijtschelding niet mogelijk (artikel 154m lid 2 sub a Gemeentewet) en verjaart de geldboete 2 jaar nadat de boete onherroepelijk is geworden (artikel 154m lid 2 sub b Gemeentewet).⁶⁷ Na de betaaltermijn van 6 weken kan worden overgegaan tot dwanginvordering (artikel 11 Invorderingswet, hierna: IW). De afdeling Financiën zal eerst een aanmaning versturen waarin opnieuw een termijn wordt gegeven waarin de boete moet worden betaald. De termijn die wordt gesteld is 14 dagen. Indien na deze aanmaning nog niet is betaald, kan een dwangbevel worden opgelegd (artikel 12 IW). Alle regels wat betreft de invordering zijn omschreven in de IW.⁶⁸

Net als bij de bestuurlijke strafbeschikking is ook bij de bestuurlijke boete sprake van 'criminal charge'. 'Criminal charge' is vastgelegd in artikel 6 van het EVRM regelt het recht op een eerlijk proces. Onder het toepassingsbereik van artikel 6 EVRM valt zowel strafrechtelijke als bestuursrechtelijke vervolging dat gericht is om te bestraffen.⁶⁹ Het opleggen van een bestuurlijke boete is een vorm van vervolging en bestraffend. Het valt daarom onder artikel 6 EVRM.⁷⁰ Het zwijgrecht, het recht dat gestelde vragen niet

⁶⁴ Rijksoverheid mei 2009, p. 15

⁶⁵ Raadsvoorstel Den Haag 24 juni 2016, p. 5

⁶⁶ Rijksoverheid mei 2009, p. 16

⁶⁷ Kwakman NJB 2009, 3, p. 7

⁶⁸ Rijksoverheid mei 2009, p. 16

⁶⁹ VNG 24 juni 2013, p. 68

⁷⁰ Albers 2013, p. 389 t/m 394

beantwoord hoeven te worden, is van toepassing.⁷¹ Er moet door de toezichthouder worden medegedeeld dat de overtreder niet verplicht is tot antwoorden, dit is het geven van cautie (artikel 5:10a Awb).⁷²

Paragraaf 3.4: Bezwaar- en beroepsprocedure

Tegen de oplegging van een bestuurlijke boete kan een belanghebbende bezwaar aantekenen, op grond van de Awb (artikel 7:1 Awb).⁷³ De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift bedraagt 6 weken (artikel 6:7 Awb). Het bezwaar moet worden ingediend bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen (artikel 6:4 Awb). Dit is het college of de burgemeester afhankelijk van de overtreding waarvoor de boete is opgelegd. Het bestuursorgaan beslist binnen 6 weken, indien een bezwaarschriftencommissie is ingesteld binnen 12 weken, op het bezwaarschrift (artikel 7:10 lid 1 Awb). Het bestuursorgaan heeft de mogelijkheid, naar aanleiding van het bezwaar, de bestuurlijke boete in te trekken. Hiermee kunnen onnodige procedures worden voorkomen.⁷⁴ Indien in de beslissing op bezwaar wordt besloten de bestuurlijke boete te handhaven, kan een belanghebbende binnen zes weken (artikel 6:7 Awb) beroep instellen bij de rechtbank sector kantonrecht (artikel 154k lid 1 Gemeentewet).⁷⁵ In het bestuursrecht wordt normaal gesproken beroep ingesteld bij de bestuursrechter. Bij de bestuurlijke boete voor overlastfeiten is dit niet het geval, hoofdstuk 8 van de Awb is daarom niet van toepassing. In plaats hiervan zijn de artikelen 6 lid 2, 10 en 12 t/m 20d WAHV van overeenkomstige toepassing verklaard (artikel 154k Gemeentewet). Een belanghebbende kan in hoger beroep bij het Gerechtshof Leeuwarden indien de boete hoger is van €70,-.⁷⁶

Paragraaf 3.5: Betrokken partijen

In de volgende subparagrafen worden de partijen omschreven die betrokken zijn bij de bestuurlijke boete.

3.5.1 Gemeenteraad

De gemeenteraad is bevoegd de bestuurlijke boete in te voeren en de benodigde verordening(en) op te stellen. Wanneer het gemeentebestuur van Zoetermeer ervoor

⁷¹ VNG 24 juni 2013, p. 28

⁷² EHRM 21 februari 1984, NJ 1988/937; VNG 24 juni 2013, p. 137; Rijksoverheid mei 2009, p. 15; Kwakman NJB 2009, 3, p. 6; Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 6

⁷³ Kwakman NJB 2009, 3, p. 8

⁷⁴ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 16

⁷⁵ Rijksoverheid mei 2009, p. 16

⁷⁶ Kwakman NJB 2009, 3, p. 8

kies de bestuurlijke strafbeschikking te vervangen door de bestuurlijke boete, is de gemeenteraad verantwoordelijk voor de invoering hiervan.⁷⁷

3.5.2 Het college & de burgemeester

Voor de uitvoering van de lokale regelgeving is het college of de burgemeester verantwoordelijk. Het is afhankelijk van de overtreding waarvoor de boete is opgelegd, wie er bevoegd is tot het opleggen van de boete.⁷⁸

3.5.3 Toezichthouder

De toezichthouder (artikel 5:11 Awb) is verantwoordelijk voor de constatering en aankondiging van de boete. De toezichthouder moet voldoen aan de volgende vereisten om een bestuurlijke boete voor overlastfeiten op te leggen (artikel 154c lid 2 Gemeentewet):

- Hij is ondergeschikt aan het gemeentebestuur;
- Hij moet BOA zijn voor de Wet op de Identificatieverplichting;
- Hij moet expliciet zijn aangewezen als toezichthouder in de zin van artikel 5:11 Awb. Dit moet tevens zijn opgenomen in de verordening waarin de bestuurlijke boete wordt vastgesteld.⁷⁹

De toezichthouder, ondergeschikt aan het gemeentebestuur, wordt door het gemeentebestuur, door middel van een machtigingsbesluit, gemachtigd om voor overlastfeiten een bestuurlijke boete op te leggen (artikel 154c lid 2 Gemeentewet).⁸⁰

3.5.4 Politie

Wanneer de bestuurlijke boete wordt ingevoerd blijven opsporingsambtenaren van de politie bevoegd op te treden tegen overlastfeiten maar zij zullen hier in de praktijk minder aandacht aan besteden. Het is erg belangrijk dat er concrete afspraken worden gemaakt tussen de politie en de toezichthouders over de werkwijze bij de handhaving van overlastfeiten.

Paragraaf 3.6: Conclusie

In dit hoofdstuk is naar voren gekomen dat de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in 2009 is ingevoerd. De bestuurlijke boete voor overlastfeiten is een bestuursrechtelijk handhavingsmiddel waarbij de gehele verantwoordelijkheid bij het gemeentebestuur ligt. De bestuurlijke boete was voor gemeentebesturen al een bekend handhavingsmiddel. Door de invoering van artikel 154b lid 1 sub a Gemeentewet is de bestuurlijke boete voor

⁷⁷ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 7

⁷⁸ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 7

⁷⁹ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 8; Rijksoverheid mei 2009, p. 17

⁸⁰ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 8

overlastfeiten ontstaan. De bestuurlijke boete voor overlastfeiten is verder geregeld in het BBOOR. De toezichthouder kondigt de boete aan. Afhankelijk van de overtreding is het college of de burgemeester bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor overlastfeiten. De inning en eventuele bezwaar- en beroepsprocedures zijn ook de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. Hier staat tegenover dat de opbrengsten van de boete naar de gemeentekas gaan.

HOOFDSTUK 4: BESTUURLIJKE STRAFBESCHIKKING VS. BESTUURLIJKE BOETE

Paragraaf 4.1: Inleiding

In dit hoofdstuk zullen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete voor overlastfeiten naast elkaar worden gelegd. De informatie uit hoofdstuk 2 en 3 zal worden gebruikt om de bestuurlijke strafbeschikking met de bestuurlijke boete voor overlastfeiten te vergelijken. In de vorige hoofdstukken werd al duidelijk dat in beide gevallen het gemeentebestuur rechtstreeks betrokken is bij de handhaving. De overtredingen zijn vergelijkbaar en worden in beide gevallen geconstateerd door de BOA of toezichthouder.⁸¹ Toch bestaan er ook heel wat verschillen tussen deze twee handhavingsmiddelen. In dit hoofdstuk zullen deze verschillen in kaart worden gebracht. Tot slot zal een conclusie worden gegeven wat deze verschillen voor gevolgen hebben voor de huidige situatie van de gemeente Zoetermeer.

Paragraaf 4.2: Verschillen bestuurlijke strafbeschikking en bestuurlijke boete

Hierna zullen de belangrijkste verschillen tussen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete worden behandeld. In Bijlage I zijn de verschillen tussen de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete schematisch weergegeven.

4.2.1 Strafrecht vs. bestuursrecht

Het eerste verschil is dat de bestuurlijke strafbeschikking een handhavingsmiddel is met een strafrechtelijke basis. De bestuurlijke boete heeft daarentegen een bestuursrechtelijke basis. Dit verschil bepaalt onder andere de mate waarin het OM betrokken is. Bij de strafbeschikking is het OM verantwoordelijk voor de verzets- en beroepsprocedure, de feiten waarvoor een boete kan worden opgelegd zijn omschreven in het Besluit OM-afdoening en de boetebedragen afgestemd aan de hand van de feitenlijst van het OM.⁸² Bij de bestuurlijke boete is het OM niet betrokken.⁸³ Ook legt een ander orgaan de boete op. Bij de bestuurlijke boete legt het college of de burgemeester de boete op en bij de bestuurlijke strafbeschikking het CJIB.⁸⁴ Dit schetst vooral een van de belangrijkste verschillen: bij de bestuurlijke strafbeschikking is het gemeentebestuur enkel verantwoordelijk voor het constateren van de overtreding en bij de bestuurlijke boete voor het gehele proces.

⁸¹ Kwakman NJB 2009, 3, p. 11

⁸² Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 34; Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3, p. 22; Crijns T&C

⁸³ Kwakman NJB 2009, 3, p. 8

⁸⁴ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 3; Kwakman NJB 2009, 3, p. 6; Kwakman NJB 2009, 3, p. 6

De wijze van invordering is ook afhankelijk van het rechtsgebied. Bij het bestuursrecht is dit conform de invordering van de gemeentelijke belastingen. De enige uitzonderingen op deze regels zijn dat er geen kwijtschelding plaatsvindt indien er sprake is van onvermogen en dat de verjaringstermijn 2 jaar is.⁸⁵ In het strafrecht is dit anders. Hier kan iemand worden aangemaand en kunnen strafrechtelijke invorderingsmiddelen worden gebruikt.⁸⁶

4.2.2 Natuurlijke personen en rechtspersonen

Ook de personen aan wie de boete kan worden opgelegd zijn verschillend. De bestuurlijke strafbeschikking kan enkel aan natuurlijke personen worden opgelegd.⁸⁷ De bestuurlijke boete kan zowel aan natuurlijke personen als aan rechtspersonen worden opgelegd (artikel 154b lid 6 Gemeentewet).⁸⁸

4.2.3 Rechtsmiddelen en termijnen

Ook zijn de rechtsmiddelen en de daarbij behorende termijnen verschillend. Bij een bestuurlijke strafbeschikking kan men binnen 2 weken in verzet. Daarna kan men in beroep bij de kantonrechter, hoger beroep bij het Gerechtshof en cassatie bij de Hoge Raad.⁸⁹ De bestuurlijke strafbeschikking kan 14 dagen na toezending van de beschikking worden ingevorderd.⁹⁰ Bij de bestuurlijke boete kan men binnen 6 weken (op grond van artikel 6:7 Awb) in bezwaar bij het bestuursorgaan, in beroep bij de kantonrechter en in hoger beroep bij het Gerechtshof Leeuwarden.⁹¹ Bij de bestuurlijke boete wordt 6 weken na het onherroepelijk worden van de beschikking ingevorderd.⁹²

4.2.4 Strafblad

Bij de bestuurlijke strafbeschikking wordt bij boetes boven de €100,- een aantekening gemaakt op het strafblad. Bij de bestuurlijke boete wordt dit niet gedaan.⁹³

4.2.5 Financiën

Tot slot, een voor veel gemeentebesturen belangrijk punt zijn de financiën. De financiële gevolgen van het invoeren van de bestuurlijke boete worden in hoofdstuk 7 in kaart gebracht.

⁸⁵ Kwakman NJB 2009, 3, p. 7; Rijksoverheid mei 2009, p. 16

⁸⁶ Kwakman NJB 2009, 3, p. 6

⁸⁷ Raadsvoorstel Den Haag 24 juni 2016, p. 3

⁸⁸ Rijksoverheid mei 2009, p. 9

⁸⁹ Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 7; DSP- groep 16 mei 2012, p. 14; Kwakman NJB 2009, 3, p. 5; Setten en Boer Gst. 2008, 71, p. 6

⁹⁰ Kwakman NJB 2009, 3, p. 6

⁹¹ Kwakman NJB 2009, 3, p. 8 t/m 11; VNG, Schema verschillen Bestuurlijke boete/ Bestuurlijke strafbeschikking

⁹² Rijksoverheid mei 2009, p. 16

⁹³ Kwakman NJB 2009, 3, p. 10

Paragraaf 4.3: Conclusie

Indien de gemeenteraad van Zoetermeer ervoor kiest de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren, moet er rekening worden gehouden met de verschillen die in dit hoofdstuk zijn besproken. Het gemeentebestuur zal verantwoordelijk zijn voor het gehele proces. Dit betekent dat de organisatie zo ingericht moet worden dat dit mogelijk is. De toezichthouders (of BOA's) constateren zowel bij de bestuurlijke strafbeschikking als de bestuurlijke boete de overtreding. Medewerkers moeten rekening houden met de bezwaar- en beroepszaken die hieruit voort kunnen komen. Bij de bestuurlijke strafbeschikking was het OM hiervoor verantwoordelijk. Nu ligt de verantwoordelijkheid bij het gemeentebestuur. Bij de bestuurlijke strafbeschikking was het CJIB verantwoordelijk voor de invordering, maar bij de bestuurlijke boete zal het gemeentebestuur dit moeten doen. Dat de bestuurlijke boete naast natuurlijke personen ook aan rechtspersonen opgelegd kan worden, kan als een voordeel worden gezien voor het gemeentebestuur. De rechtsmiddelen en termijnen verschillen. Dit is vooral voor de burgers van belang. Bij de bestuurlijke boete zal er in tegenstelling tot bij de bestuurlijke strafbeschikking geen aantekening worden gemaakt in het strafblad. Dit is een verschil dat afhankelijk vanuit welk oogpunt dit wordt bekeken zowel als voor- als nadeel kan worden gezien. Het is echter niet van dermate grote betekenis is, dat dit voor de overweging verder van belang is. Tot slot zal de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten financiële gevolgen hebben. Wat de financiële gevolgen precies zijn zal in hoofdstuk 7 in kaart worden gebracht.

HOOFDSTUK 5: ERVARINGEN PRAKTIJK

Paragraaf 5.1: Inleiding

Om bij dit onderzoek de ervaringen vanuit de praktijk te betrekken zijn er interviews afgenomen met ervaringsdeskundigen. Alle personen waarmee een interview is gehouden zijn direct of indirect betrokken (geweest) bij de bestuurlijke strafbeschikking of de bestuurlijke boete. Interviews zijn afgenomen met: ████████ De transcripties van de deze interviews zijn opgenomen in Bijlage II t/m VI. Omdat de geïnterviewden op verschillende vakgebieden werkzaam zijn, zijn de interviewvragen deels verschillend en aangepast aan de deskundigheid van de betreffende persoon.

Na het theoretisch onderzoek, uitgevoerd in de vorige hoofdstukken, zijn er nog een aantal dingen onduidelijk. Deze vragen worden beantwoord door middel van het praktijkonderzoek (de interviews met de ervaringsdeskundigen). In de interviews zijn de volgende topics aan bod gekomen: de bestuurlijke strafbeschikking, de overtredingen, de boetebedragen, een waarschuwing, de aankondiging, de gevolgen voor toezichthouders, politie of andere afdelingen, bezwaar, matiging, beroep, de implementatie en de kosten-baten. Deze topics zullen in dit hoofdstuk worden behandeld.

Paragraaf 5.2: Resultaten bestuurlijke strafbeschikking

Het gemeentebestuur van Zoetermeer maakt nu gebruik van de bestuurlijke strafbeschikking.⁹⁴ Voor verschillende overtredingen wordt dit handhavingsmiddel gebruikt. Toch hebben toezichthouders het gevoel dat ze met de bestuurlijke strafbeschikking voor veel feiten niet goed op kunnen treden. Handhaven met de bestuurlijke boete wordt als een aanwinst gezien door de toezichthouders.⁹⁵ De politiemedewerker gaf daarnaast aan dat hun ervaring is dat het maanden kan duren voordat de overtreder de boete van het CJIB thuis heeft. Het zou volgens hen prettig zijn als boetes met het bestuursrecht sneller worden afgehandeld.⁹⁶ De medewerkers van de gemeente Den Haag benadrukken dat er weinig tot geen terugkoppeling is van het CJIB. Den Haag heeft daarom stukken opgevraagd bij het CJIB. Hieruit bleek dat bijna de helft van de zaken door het CJIB worden geseponneerd wegens beleidsmatige redenen. Een veelvoorkomende beleidsmatige reden was dat het vaak te lang bleef liggen bij het OM of het CJIB.⁹⁷

Paragraaf 5.3: Resultaten bestuurlijke boete

5.3.1 Overtredingen

De overtredingen waarvoor de bestuurlijke boete kan worden opgelegd komen overeen met de overtredingen van de bestuurlijke strafbeschikking. Het is mogelijk om een aantal verordeningen of overtredingen, naast de APV-bepalingen, strafbaar te stellen indien deze voldoen aan artikel 154 Gemeentewet.⁹⁸ Hierdoor kan de bestuurlijke boete indien gewenst voor verschillende overtredingen van verordeningen worden opgelegd (artikel 154b Gemeentewet). De gemeenteraad van Den Haag heeft een breed scala aan overtredingen met de bestuurlijke boete strafbaar gesteld. Door zoveel mogelijk overtredingen strafbaar te stellen willen zij laten zien dat zij verantwoordelijk willen zijn voor de handhaving van het eigen beleid.⁹⁹

In de gemeente Zoetermeer zal, als de bestuurlijke boete wordt ingevoerd, in ieder geval de overlastgevende APV-feiten worden beboet. Daarnaast moet worden besproken of het gemeentebestuur ook de Afvalstoffenverordening en de Marktverordening met de bestuurlijke boete wil beboeten. De Afvalstoffenverordening wordt op dit moment alleen privaatrechtelijk gehandhaafd. De mogelijkheden voor privaatrechtelijke handhaving zijn kort geleden sterk afgenomen vanwege de verscherpte bewijslast.¹⁰⁰ Hierdoor is de vraag naar een alternatieve mogelijkheid heel groot. Wanneer wordt bepaald om de APV en de Afvalstoffenverordening te handhaven met de bestuurlijke boete, is het wenselijk ook de Marktverordening mee te nemen. Zo kan er op eenduidige wijze worden gehandhaafd.

5.3.2 Boetebedragen

Een deel van de boetebedragen staat vast. De rest kan de gemeenteraad zelf vaststellen. De politie vroeg zich af of bij de bestuurlijke boete ook matiging plaatsvindt. Uit hun ervaring blijkt dat overtreders regelmatig in de moeilijkheden zitten en dus rekening houden met de omstandigheden (d.m.v. matiging) gewenst is.¹⁰¹ In Den Haag komt het voor dat het boetebedrag naar aanleiding van een bezwaarschrift wordt gematigd (op grond van de Awb). Dit gebeurt alleen als er bijzondere omstandigheden zijn. Toch komt matiging niet veel voor omdat de boetebedragen relatief laag zijn.¹⁰² Het boetebedrag geheel kwijtschelden mag, op grond van artikel 154m lid 2 onder a Gemeentewet, niet.¹⁰³ Ook wordt door het gemeentebestuur van Den Haag regelmatig, als hier door de overtreder om wordt gevraagd, een betalingsregeling aangeboden.¹⁰⁴ Voor het

¹⁰⁰ Veiligheid & Handhaving, Privaatrechtelijke handhaving afval onhoudbaar, geraadpleegd op: 11 december 2017

gemeentebestuur van Zoetermeer zal er naar aanleiding van een bezwaarschrift per geval kunnen worden gekeken of matiging van de boete of een betalingsregeling nodig is.

5.3.3 Waarschuwing?

In de interviews kwam de vraag naar voren of er wordt gewaarschuwd voordat een boete wordt opgelegd. Dit wordt in Den Haag niet gedaan. Indien een overtreding wordt geconstateerd wordt er direct een boete opgelegd. Als ervoor gekozen wordt om eerst te waarschuwen zal dit in beleid moeten worden vastgelegd zodat alle toezichthouders hetzelfde handelen.¹⁰⁵ Maar dit zal zeker niet worden aangeraden omdat dit praktisch onhandig is. Er moet dan worden geregistreerd wie er al een waarschuwing heeft ontvangen en of er dus al een boete kan worden opgelegd. Dit kost extra tijd en is praktisch gezien onhandig.

5.3.4 Aankondiging?

Den Haag wil in de toekomst de aankondiging, die toezichthouder uitreiken, afschaffen. De systemen zijn in Den Haag niet goed afgestemd op het opleggen van een aankondiging op straat. Hierdoor wordt de aankondiging als zeer onhandig ervaren. In de wet staat dat er *zo mogelijk* een aankondiging moet worden uitgereikt. Den Haag wil gebruik maken van de ruimte die de wetgever hier biedt.¹⁰⁶

Artikel 154c lid 1 Gemeentewet

Zo mogelijk maakt het bestuursorgaan of de ondergeschikte, bedoeld in het tweede lid, terstond na constatering van de overtreding daarvan een rapport op en reikt een afschrift van dat rapport uit aan de overtreder.

De wetgever laat hier enige ruimte door de woorden 'zo mogelijk' te gebruiken. In de memorie van toelichting wordt dit verder toegelicht. "*Naar het oordeel van de regering is het **van groot belang** dat bij de ontdekking op heterdaad van iemand die zich schuldig maakt aan de overtreding van een APV-norm (wildplassen, hondenpoep), de aankondiging van een boetebeschikking **op dat moment** wordt uitgereikt.*"¹⁰⁷ Hier voegt de memorie van toelichting aan toe dat het niet praktisch is om direct de boetebeschikking op te leggen. Daarom wordt er door de toezichthouder een aankondiging uitgereikt door middel van een rapport. Met dit rapport wordt de overtreder op de hoogte gebracht van de aard en reden van de beschuldiging. Hiermee wordt voldaan aan de eisen van artikel 6 lid 3 onder a EVRM. De bedoeling van de wetgever is duidelijk: een aankondiging wordt na constatering door de toezichthouder overhandigd aan de overtreder om uitvoering te geven aan artikel 6 EVRM. Het is daarom mogelijk

dat jurisprudentie het niet toe laat dat toezichthouders geen aankondiging op straat overhandigen. Dit zal nog moeten worden uitgewezen.

5.3.5 Gevolgen voor burgers

De gevolgen voor de burgers zijn naar verwachting zeer klein.¹⁰⁸ Zij zullen bij een andere instantie bezwaar- of beroep moeten indienen, maar verder heeft dit geen ingrijpende gevolgen voor burgers.¹⁰⁹

5.3.6 Gevolgen voor toezichthouders

Door de toezichthouders zal er op een andere wijze moeten worden gehandhaafd. Om rekening te houden met de kennis en ervaring van de toezichthouders is het belangrijk de toezichthouders goed te informeren en werkafspraken vast te leggen.¹¹⁰ De bestuurlijke boete zal voor de toezichthouders meer tijd kosten omdat een rapportage moet worden opgesteld. Als hiervoor een standaard format wordt opgesteld en de overtredingen voor de bestuurlijke boete worden verwerkt in de pda (personal digital assistent), kan deze extra tijd worden beperkt. De toezichthouders zien deze gevolgen als niet belastend.¹¹¹ In de gemeente Zoetermeer zijn alle toezichthouders ook bijzonder opsporingsambtenaar. Het is dus niet nodig om de toezichthouders extra op te leiden.¹¹² Als de bestuurlijke boete voor overlastfeiten wordt ingevoerd heeft het gemeentebestuur de 24-uurs verantwoordelijkheid voor de handhaving van overlast. Dit zal geen gevolgen hebben voor de werktijden of bezetting van de toezichthouders omdat het veelal feiten zijn die onder de huidige werktijden kunnen worden gecontroleerd.

5.3.7 Gevolgen voor politie

De communicatie tussen de toezichthouders en de politie is goed. Er wordt indien nodig zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk gehandhaafd. [REDACTED] (toezichthouder) en de [REDACTED] (medewerker politie) zeggen beiden: "*Het één versterkt het ander*".¹¹³ De politie stelt een concrete verdeling van werkzaamheden voor waarbij het gemeentebestuur verantwoordelijk is voor de leefbaarheid in de gemeente en de politie voor de openbare orde en veiligheid. Deze mogelijke inrichting lijkt een goede verdeling. Het is wenselijk dat de politie en de toezichthouders bij de invoering van de bestuurlijke boete bespreken welke veranderingen dit zal opleveren.¹¹⁴

5.3.8 Gevolgen voor overige afdelingen

De juristen zullen extra werk krijgen met de bezwaar- en beroepsschriften die binnen kunnen komen naar aanleiding van een opgelegde boete. De vraag is dan of dit met de huidige bezetting kan of dat er extra medewerkers moeten worden aangenomen.¹¹⁵ In Den Haag is er 1fte extra ingezet voor de afhandeling van de bezwaar- en beroepszaken. Ook hebben een aantal medewerkers extra taken erbij gekregen.¹¹⁶

De afdeling Financiën zal gaan over de invordering van de boete.¹¹⁷ Zij kunnen dit laten aansluiten bij de huidige werkwijze en toevoegen aan een 'bulk'. Dit wordt dan automatisch afgehandeld en is voor hen productiewerk. Voor deze afdeling zal het weinig extra werk opleveren.¹¹⁸ In Den Haag is de gemeentelijke belastingdienst verantwoordelijk voor de gehele afhandeling. Het besluit is een standaard besluit die eenmalig door een jurist is opgesteld. Dit besluit wordt in Den Haag verstuurd door de gemeentelijke belastingdienst. Dit zorgt ervoor dat de juristen alleen de bezwaar- en beroepsprocedures doen.¹¹⁹ Deze werkwijze is voor het gemeentebestuur van Zoetermeer ook een goede mogelijkheid.

Door de belastingdienst van Den Haag werden invorderingsbrieven verstuurd terwijl dit niet mogelijk was vanwege de schorsende werking van een bezwaarschrift.¹²⁰

█ (bezwaar- en beroep gemeente Den Haag) gaf daarom aan dat het belangrijk is om goede instructies te geven aan de afdeling Financiën over de punten die afwijken van de normale invorderingswijze.

In hoofdstuk 7 zullen de gevolgen voor de afdelingen in werkuren en in kosten worden uitgewerkt.

5.3.9 Bezwaar en beroep

█ van de gemeente Den Haag heeft aangegeven voor het gemeentebestuur van Zoetermeer de bezwaar- en beroepsprocedures voor overlastfeiten te willen uitvoeren wanneer het gemeentebestuur van Zoetermeer hierom verzoekt.¹²¹ De bevoegdheid tot het behandelen van de bezwaar- en beroepsschriften kan, op grond van artikel 8 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen, worden gemandateerd aan een ander gemeentebestuur.¹²² Dit zal moeten worden besproken binnen het gemeentebestuur. In Den Haag wordt er in 10% van de opgelegde boete een bezwaarschrift ingediend. Den Haag heeft sinds de invoering 5 tot 10 beroepszaken gehad. Bij de kantonrechter duurt een zitting ongeveer 5 minuten. De ervaring is dat de kwaliteit van het rapport van de toezichthouder van grote invloed op het aantal bezwaarschriften en de succesfactor in

¹²² Rijksoverheid mei 2009, p. 12; Kamerstukken II 2004/05, 30 101, p. 8

beroepszaken. Als een kantonrechter ziet dat er een overtreding is geconstateerd en er geen meningsverschil is over wie de overtreder was, dan stelt de kantonrechter het gemeentebestuur vaak direct in het gelijk. Doorgaans stelt de rechter de overtreder alleen in het gelijk bij zeer bijzondere omstandigheden.¹²³

5.3.10 Implementatie

Om de bestuurlijke boete voor overlast in te voeren moeten er een aantal wijzigingen worden doorgevoerd binnen de gemeentelijke regelgeving. Allereerst zal er een samenspraakprocedure worden opgestart voor de wijziging van de APV van de gemeente Zoetermeer, dit is bepaald in de Samenspraakverordening gemeente Zoetermeer. Dit houdt in dat aan de burgers wordt voorgelegd wat zij over de voorgestelde wijziging van de APV denken. Eerst wordt de voorgestelde wijziging door het college behandeld. Daarna beslist de gemeenteraad over de wijziging. Als dit juridische proces doorlopen is, moeten er uiteraard ook praktische zaken worden geregeld zoals werkafspraken die moeten worden gemaakt of het opstellen van de aankondiging die de toezichthouders uitreiken.¹²⁴ Bij de implementatie wordt vooral de communicatie erg belangrijk gevonden. Zowel intern als extern dient de verandering en de gevolgen hiervan goed te worden gecommuniceerd.¹²⁵

5.3.11 Kosten-baten

Er wordt verschillend gedacht over wat belangrijk is in de afweging of de bestuurlijke boete voor overlastfeiten moet worden ingevoerd. Volgens [REDACTED] (toezichthouder) gaat het erom dat je de middelen hebt om te handhaven, hieraan zijn kosten en baten ondergeschikt: *"Het gaat om het resultaat, het is belangrijk dat mensen die aan de theorie- kant zitten dit ook beseffen"*.¹²⁶ Daarentegen wordt door [REDACTED] (beleidsmedewerker) gezegd: *"We kunnen wel zeggen: "we willen het in eigen hand houden" maar als het echt teveel kost, laat dan maar zitten."*

De kosten die vooral bij de bestuurlijke boete komen kijken zijn de handhavingskosten en het salaris voor de juristen die zich bezighouden met de bezwaar- en beroepsschriften. De burgemeester wil graag inzichtelijk hebben wat de kosten precies zijn.¹²⁷ In Den Haag is gebleken dat het vooral de eerste jaren een investering is en de bestuurlijke boete niet moet worden ingevoerd voor het geld.¹²⁸ [REDACTED] (beleidsmedewerker) zegt daarover: *"Je moet je als gemeente zeker niet rijk rekenen met dit systeem"*.¹²⁹

Paragraaf 5.3: Conclusie

De bestuurlijke boete voor overlastfeiten verschilt op een aantal punten van de bestuurlijke strafbeschikking. Bij de bestuurlijke boete liggen meer taken en verantwoordelijkheden bij het gemeentebestuur. De gevolgen voor de toezichthouders zullen niet heel groot zijn. Een bestuurlijke boete zal wel meer tijd kosten, omdat er een rapportage moet worden opgesteld. Meer gevolgen heeft het voor de juristen en de afdeling Financiën van de gemeente. Zij krijgen een uitbreiding van taken. De juristen moeten bezwaar- en beroepsprocedures behandelen. De afdeling Financiën zal verantwoordelijk zijn voor het versturen van het boetebesluit en de invordering. Het gemeentebestuur kan zelf bepalen voor welke overlastgevende overtredingen uit de gemeentelijke verordeningen de bestuurlijke boete zal gelden. Afhankelijk van de wens van de vrijheid van de handhaving zal hierin een afweging moeten worden gemaakt. Ook moet er een besluit worden genomen over het uitreiken op straat van een aankondiging door de toezichthouders. In artikel 154c Gemeentewet staat dat indien mogelijk een aankondiging moet worden uitgereikt. De vraag hierbij is hoe vrij het gemeentebestuur dit wil interpreteren. In hoofdstuk 7 zullen de financiële gevolgen worden bekeken als de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van de boete bij het gemeentebestuur ligt. In het volgende hoofdstuk zal kort worden geschetst wat er moet gebeuren voordat de bestuurlijke boete kan worden ingevoerd.

HOOFDSTUK 6: IMPLEMENTATIE

Paragraaf 6.1: Inleiding

Voordat de gemeentelijke toezichthouder een bestuurlijke boete op kan leggen, moet de bestuurlijke boete in de lokale regelgeving worden geïmplementeerd. In dit hoofdstuk zullen de stappen worden behandeld, die bij de implementatie moeten worden doorlopen. Door dit in kaart te brengen zal het voor de praktijk duidelijk zijn wat er moet gebeuren voordat de bestuurlijke boete in werking treedt.

Paragraaf 6.2: Implementatie

6.2.1 Samenspraakprocedure

Zoals in het vorige hoofdstuk is behandeld zal er eerst een samenspraakprocedure worden opgestart. Dit houdt in dat de inwoners van Zoetermeer de kans krijgen hun mening te geven over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten. Deze samenspraakprocedure zal online worden gedaan en is niet bindend.¹³⁰

6.2.2 Besluitvorming

Op grond van artikel 147 lid 1 Gemeentewet en artikel 149 Gemeentewet worden gemeentelijke verordeningen, indien niet anders bepaald, door de gemeenteraad vastgesteld. Voordat de gemeenteraad een besluit kan nemen, moet er een raadsvoorstel worden opgesteld. In dit raadsvoorstel wordt de achtergrond en de reden van invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten uitgewerkt. Ook worden aan het raadsvoorstel de voorgenomen wijzigingen toegevoegd. Het raadsvoorstel wordt eerst door het college behandeld. Het college is namelijk bevoegd beslissingen van de gemeenteraad voor te bereiden (artikel 160 lid 1 sub b Gemeentewet). Indien het college akkoord is zal het voorstel voor instemming naar de gemeenteraad gaan. Indien de gemeenteraad van mening is dat de bestuurlijke boete moet worden ingevoerd, moeten de volgende raadsbesluiten worden genomen en gepubliceerd. Het besluit tot:

1. invoering van de bestuurlijke boete in de gemeente (verordening tot invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte);
2. wijziging van de APV;

Afhankelijk van de wens van het gemeentebestuur kan er worden bepaald om de bestuurlijke boete tevens in te zetten voor een breder spectrum aan overtredingen. De volgende besluiten kunnen onder andere worden genomen:

3. de wijziging van de Marktverordening;

4. de wijziging van de Afvalstoffenverordening.¹³¹

Ook moet de gemeenteraad de boetebedragen vaststellen waarvoor geen bedrag is vastgesteld in het BBOOR. Om rechtsongelijkheid te voorkomen moeten deze bedragen zijn afgestemd op de boetebedragen van de bestuurlijke strafbeschikking.¹³²

Het is niet nodig de bestuurlijke strafbeschikking eerst af te schaffen. Wanneer er wordt bepaald dat de bestuurlijke boete voor overlastfeiten ingevoerd wordt, kan er geen bestuurlijke strafbeschikking meer worden opgelegd voor de overtredingen waarvoor de bestuurlijke boete geldt.¹³³

Ook moeten toezichthouders, ondergeschikt aan het gemeentebestuur, worden gemachtigd om een bestuurlijke boete voor overlastfeiten een bestuurlijke boete op te leggen. Dit wordt ook wel het verstrekken van het handhavingsmandaat van de gemeenteraad aan toezichthouders genoemd.¹³⁴

Paragraaf 6.3: Communicatie en praktische zaken

6.3.1 Communicatie

Bij de invoering van de bestuurlijke boete is goede communicatie van groot belang. Veranderingen moeten intern goed worden gecommuniceerd. Vooral de toezichthouders moeten worden voorgelicht over bijvoorbeeld de wijze van aankondiging, het opstellen van het rapport en de afspraken met politie.¹³⁵ Ook met de afdeling Financiën en de juristen die de bezwaar- en beroepszaken zullen behandelen moeten er concrete afspraken worden gemaakt over de werkverdeling en werkwijze. Het is aan te raden om voor de invoering al met elkaar in overleg te gaan om de mogelijke werkwijze te bespreken.

Ook is het goed om extern te communiceren over de verandering. In het driehoeksoverleg¹³⁶ moet worden besproken dat deze wijziging wordt doorgevoerd. Vooral met de politie is het belangrijk concrete afspraken te maken over bijvoorbeeld: inzet en rolverdeling, assistentie en back-up van de politie en informatie-uitwisseling en gegevensverstrekking.¹³⁷

Met de burgers zal er in de samenspraakprocedure worden gecommuniceerd over de wijziging. Ook is het raadzaam op de website van de gemeente Zoetermeer te vermelden dat de APV zal worden gewijzigd. Een bericht op de website kan in overleg met de afdeling communicatie worden opgesteld.

¹³¹ Rijksoverheid mei 2009, p. 9

¹³² Rijksoverheid mei 2009, p. 9 en 10

¹³⁴ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, p. 8 en 9

¹³⁵ Rijksoverheid mei 2009, p. 23

¹³⁶ Vastgelegd in artikel 13 van de Politiewet en artikel 41 van de Politiewet

¹³⁷ Rijksoverheid mei 2009, p. 11 en 12

6.3.2 Praktische zaken

Als de bestuurlijke boete in werking treedt moeten een aantal praktische zaken zijn geregeld. Zo moet de software in de pda voor de toezichthouders zijn aangepast. Het is raadzaam dit ver voor de invoering al te regelen zodat dit kan worden getest en eventueel kan worden aangepast. Ook moeten er formats worden opgesteld voor de rapportage van de toezichthouders en het boetebesluit. Het is handig gemaakte werkafspraken vast te leggen zodat dit voor alle partijen duidelijk is en terug te lezen.

Paragraaf 6.4: Conclusie

Bij de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten moet er rekening worden gehouden met een aantal actiepunten. Allereerst dient er een samenspraakprocedure te worden opgestart zodat inwoners van de gemeente Zoetermeer hun mening kunnen geven over de voorgestelde wijziging. Het voorstel om de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren moet vervolgens worden voorgelegd aan respectievelijk het college en de gemeenteraad. De gemeenteraad dient het besluit te nemen om de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren en de APV aan te passen. Indien de gemeenteraad beslist dat de bestuurlijke boete voor overlastfeiten voor een breder spectrum aan overtredingen geldt, dan zal de gemeenteraad de verordeningen waarvoor de bestuurlijke boete geldt ook aan moeten passen. Dit kunnen bijvoorbeeld de Marktverordening of de Afvalstoffenverordening zijn. Ook dient de gemeenteraad de boetebedragen vast te stellen. Tot slot moet de gemeenteraad het handhavingsmandaat verstrekken aan de toezichthouders.

Naast het nemen van de benodigde besluiten zullen er ook een aantal praktische zaken moeten worden geregeld. Hierbij kan gedacht worden aan het communiceren van de wijziging met externe partijen en met medewerkers intern. Ook dienen praktische zaken zoals software van de pda van de toezichthouder te worden aangepast en moeten er formats worden opgesteld.

HOOFDSTUK 7: FINANCIËLE GEVOLGEN

Paragraaf 7.1: Inleiding

Ten tijde van de invoering van de bestuurlijke boete voor overlast had de VNG grote zorgen om de financiële gevolgen. De investeringen voor de handhaving zouden veel hoger zijn dan de ontvangsten uit de boeten (verhouding van 2,5:1).¹³⁸ Daarentegen wordt aangegeven dat de financiële gevolgen lastig zijn in te schatten. Dit is afhankelijk van hoe het door het gemeentebestuur wordt ingericht en of het gebruik kan maken van de huidige capaciteit.¹³⁹ In dit hoofdstuk zullen de financiële aspecten van de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete worden bekeken.

Paragraaf 7.2: Bestuurlijke strafbeschikking

Bij de bestuurlijke strafbeschikking zijn de enige kosten die het gemeentebestuur heeft die van de toezichthouders en de middelen die de toezichthouders gebruiken. Een toezichthouder constateert een overtreding. Hij verwerkt dit in zijn handheld en verstuurt de constatering naar het CJIB.¹⁴⁰ Een toezichthouder is hier ongeveer 10 minuten per overtreding mee bezig. Het CJIB neemt het dan over. Het gemeentebestuur heeft dus verder geen werk aan de bestuurlijke strafbeschikking. Daartegenover staat dat er geen opbrengsten zijn. Het gehele boetebedrag gaat naar de staat. Ook de vergoeding die eerst gegeven werd bestaat niet meer.¹⁴¹ In bijlage VII zijn de jaarlijkse kosten en opbrengsten van de bestuurlijke strafbeschikking schematisch weergegeven.

Paragraaf 7.3: Bestuurlijke boete voor overlastfeiten

7.3.1 Uitgangspunten

Het is lastig in te schatten wat de financiële gevolgen precies zijn van het invoeren van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten. Dit is afhankelijk van verschillende factoren, die veelal variabel zijn. Het is bijvoorbeeld afhankelijk van het aantal overtredingen die door de toezichthouders worden geconstateerd, of het binnen de werktijden van de medewerkers past of dat er extra fte's moeten worden ingezet op een afdeling. Daarnaast is het ook nog de vraag welke kosten er moeten worden toegerekend aan de bestuurlijke boete. Kosten aan de toezichthouders zijn er nu ook al. Als de

¹³⁸ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 5 en 20

¹³⁹ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 19

¹⁴⁰ VNG, Bestuurlijke boete/ bestuurlijke strafbeschikking, geraadpleegd op: 18 oktober 2017; Kwakman NJB 2009, 3, p. 5 en 6

¹⁴¹ VNG, Bestuurlijke boete/ bestuurlijke strafbeschikking, geraadpleegd op: 18 oktober 2017; Raadsvoorstel Den Haag 24 juni 2016, p. 2; Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties 22 juli 2008, p. 3; Van der Steur 6 juli 2015

toezichthouders in dezelfde werktijden als gewoonlijk bestuurlijke boetes voor overlastfeiten uitschrijven, dan kunnen deze 'kosten' niet als kosten voor de bestuurlijke boete worden gezien. Het gaat voor dit onderzoek te ver om een gedetailleerde financiële analyse uit te werken. Er zal wel in kaart worden gebracht wat de betrokken personen of afdelingen bij de bestuurlijke boete moeten doen, hoelang zij hier mee bezig zullen zijn en welke 'kosten' hier aan kunnen worden verbonden. In bijlage VIII zijn de jaarlijkse kosten en opbrengsten van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten weergegeven. Om in kaart te kunnen brengen wat de verwachte kosten per betrokken afdeling zijn, is ervan uit gegaan dat het aantal overtredingen gelijk blijft met vorig jaar. Uit cijfers van het CJIB blijkt dat er in 2016 ■ bestuurlijke strafbeschikkingen zijn opgelegd door de toezichthouders van Zoetermeer.¹⁴² De kosten zijn gebaseerd op het uurloon, de tijd dat de medewerker er mee bezig is en het aantal overtredingen per jaar. Hierover is ook overhead berekend.

7.3.1.1 Toezichthouders

Zowel bij de bestuurlijke strafbeschikking als bij de bestuurlijke boete zijn er kosten voor de toezichthouders. De toezichthouders geven aan met de bestuurlijke boete langer bezig te zijn. Nu kan de boete direct doorgestuurd worden naar het CJIB. Straks zal er een rapportage moeten worden opgesteld waarin de toezichthouders de constatering en de gegevens van de overtreding en overtreder verwerken.¹⁴³ Zij geven aan dat zij hier ongeveer 1 uur per overtreding mee bezig zullen zijn. De extra tijd wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de toezichthouders nu op kantoor een rapportage op moeten stellen. Het is mogelijk hiervoor een standaard op te stellen zodat deze tijd wellicht kan worden verminderd. De verwachting is dat dit past binnen de huidige werktijden vanwege het beperkt aantal overtredingen op jaarbasis. Er kan dus niet echt gesproken worden van extra kosten. Als in de praktijk blijkt dat het niet past binnen de huidige werktijden zal er een fte beschikbaar moeten worden gesteld. Dan pas kan er gesproken worden van extra kosten.

7.3.1.2 Afdeling Financiën

Bij de bestuurlijke boete is de afdeling Financiën verantwoordelijk voor het versturen van het boetebesluit en de invordering van de boete. Ook een eventuele aanmaning of een dwangbevel behoort tot de taken. Omdat dit via een geautomatiseerd systeem gaat, en de bestuurlijke boete bij dit 'bulk' systeem kan aansluiten, kost dit voor hen weinig tijd.¹⁴⁴ De verwachting is dat zij per overtreding ongeveer een uur bezig zijn. Ook hier past dit binnen de huidige werktijden vanwege het geringe aantal overtredingen op

¹⁴³ Rijksoverheid mei 2009, p. 16; Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 8

jaarbasis. Mochten er met de bestuurlijke boete meer boetes worden opgelegd, kan dit ervoor zorgen dat er ook hier een extra fte beschikbaar moet worden gesteld. Maar in de verwachte situatie zal dit niet zo zijn.

7.3.1.3 Juristen

De juristen behandelen eventuele bezwaar en beroepszaken. Uit de interviews met medewerkers van de gemeente Den Haag en de memorie van toelichting blijkt dat er in ongeveer 10% van de gevallen bezwaar wordt aangetekend.¹⁴⁵ Met verschillende juristen van de gemeente Zoetermeer is gesproken en zij geven aan dat zij verwachten ongeveer 4 uur bezig te zijn met een bezwaarzaak van een bestuurlijke boete voor overlast. Ook met een beroepszaak denken zij 4 uur bezig te zijn. In 1% van de opgelegde boetes wordt er beroep ingesteld.¹⁴⁶ Ervan uit gaande dat er ■ overtredingen op jaarbasis worden geconstateerd, zal dit voor de juristen zorgen voor bijna 6 bezwaarzaken per jaar en wellicht 1 beroepszaak per jaar. Omdat dit relatief weinig is, is de verwachting dat de juristen dit binnen de huidige werktijden kunnen doen.

7.3.2 Bezwaar- en beroep door Den Haag

■ van de gemeente Den Haag stelde voor dat het gemeentebestuur van Den Haag de bezwaar- en beroepszaken, die bij het gemeentebestuur van Zoetermeer binnen komen, kan behandelen.¹⁴⁷ De verwachting is dat het gemeentebestuur van Den Haag voor de afhandeling van de bezwaar- en beroepsprocedures kosten in rekening brengt. Dit zal moeten worden besproken indien het gemeentebestuur van Zoetermeer naar deze mogelijkheid wilt kijken. Wanneer het gemeentebestuur van Den Haag de bezwaar- en beroepsprocedures afhandelt, vervallen de kosten voor de juristen binnen het gemeentebestuur van Zoetermeer. Op dit moment is de verwachting dat de kosten voor de juristen erg laag zullen zijn vanwege het geringe aantal boetes. Maar als dit als een grote last voor de juristen wordt gezien, of als het aantal uitgeschreven boetes sterk toeneemt, is dit een goed alternatief.

7.3.3 Opbrengsten

Naast de kosten zijn er bij de bestuurlijke boete ook opbrengsten. De boetebedragen komen ten goede van de gemeentekas. De boetebedragen in het BBOOR lopen uiteen van €45 tot €370 euro. De verwachting is echter dat het gemiddelde boetebedrag **€93** is. Dit is gebaseerd op de ervaring van het gemeentebestuur van Den Haag en cijfers uit de evaluatie van de DSP- groep. Door de DSP- groep is onderzocht dat gemeentebesturen op het gebied van overlastfeiten boetes uitdelen aan: 37% honden, 34% afval, 6%

¹⁴⁶ Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3, p. 20

alcohol en 5% wildplassen.¹⁴⁸ De boetebedragen hiervoor bedragen: honden €90, afval €90, alcohol €90 en wildplassen €140.¹⁴⁹ Het gemiddelde boetebedrag zal daarom rond de €93 liggen. Ook de opbrengsten van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten zijn in bijlage VIII toegevoegd.

Paragraaf 7.4: Kosten implementatie

In dit hoofdstuk zijn de financiële gevolgen in kaart gebracht die bij de bestuurlijke boete komen kijken. Maar ook de implementatie van de bestuurlijke boete zal kosten met zich mee brengen. Hierbij moet voornamelijk gedacht worden aan eenmalige kosten voor bijvoorbeeld het inrichten van de systemen (ICT kosten). Daarnaast moet er rekening worden gehouden met kosten voor de voorlichting van verschillende afdelingen/medewerkers. Indien er wordt besloten om de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren, zal er in kaart moeten worden gebracht welke kosten er bij de implementatie komen kijken.

Paragraaf 7.5: Conclusie

In dit hoofdstuk is naar voren gekomen dat de bestuurlijke strafbeschikking het gemeentebestuur weinig kost en niets oplevert. Bij de bestuurlijke boete voor overlastfeiten ligt dit anders. Hierbij heeft het gemeentebestuur meer taken. De verwachting is nu dat wanneer er net zoveel boetes als in 2016 worden opgelegd, dit binnen de huidige bezetting kan worden verwerkt. Het aantal boetes is zo laag dat dit weinig extra tijd kost en het daarom binnen de huidige werktijden past. Wanneer blijkt dat er meer boetes worden uitgeschreven kunnen de kosten hoger worden omdat dit meer werk kost en er wellicht extra fte's benodigd zullen zijn bij de toezichthouders, de afdeling financiën en de juristen. Een mogelijke oplossing hiervoor is de bezwaar- en beroepsprocedures te laten behandelen door de gemeentelijke belastingdienst van Den Haag. De boetebedragen komen ten goede van de gemeentekas. Deze opbrengsten dekken niet de personele kosten voor de verwerkingstijd van de bestuurlijke boete. Echter, het is de vraag of dit echt als kosten moeten worden gezien.

¹⁴⁸ DSP- groep 16 mei 2012, p. 37

¹⁴⁹ Zie BBOOR

HOOFDSTUK 8: CONCLUSIE

In de vorige hoofdstukken is door middel van literatuuronderzoek en interviews antwoord gegeven op de deelvragen. Aan de hand van de bevindingen zal in dit hoofdstuk de conclusie worden gegeven. Gezien de centrale vraag gericht is op een advies zal het antwoord op de centrale vraag, waarbij er een concreet advies en aanbevelingen worden gegeven, in het volgende hoofdstuk worden behandeld.

In 2009 zijn er twee nieuwe handhavingsmiddelen voor gemeentebesturen ingevoerd: *de bestuurlijke strafbeschikking* en *de bestuurlijke boete voor overlastfeiten*. De gemeenteraad van Zoetermeer heeft toen de bestuurlijke strafbeschikking ingevoerd. De bestuurlijke strafbeschikking is een strafrechtelijk handhavingsmiddel waarbij de gemeentelijke BOA een overtreding constateert. De overtreding wordt doorgestuurd naar het CJIB, die de boete namens het gemeentebestuur oplegt en (met het OM) bezwaar- en beroepsprocedures afhandelt. Het kost het gemeentebestuur daarom weinig tijd. Daarentegen brengt het geen geld in de gemeentekas. Het boetebedrag gaat namelijk naar het Rijk. Ook de vergoeding die eerst aan gemeentebesturen werd gegeven is in 2015 afgeschaft.

De bestuurlijke boete is, in tegenstelling tot de bestuurlijke strafbeschikking, een bestuursrechtelijk handhavingsmiddel waarbij de gehele verantwoordelijkheid bij het gemeentebestuur ligt. De bestuurlijke boete is geregeld in artikel 154b lid 1 sub a Gemeentewet en in het BBOOR. De bestuurlijke boete kan aan natuurlijke personen en rechtspersonen worden opgelegd voor overlastgevende overtredingen van APV-bepalingen en andere overlastgevende overtredingen van gemeentelijke verordeningen. Afhankelijk van de wens hoe breed de gemeente de bestuurlijke boete wilt inzetten, kan de bestuurlijke boete van toepassing worden verklaard op verschillende gemeentelijke verordeningen.

De toezichthouder kondigt de boete aan en stelt een rapport op. Bij de bestuurlijke strafbeschikking constateerden zij ook al de overtreding. Voor de toezichthouders verandert er daarom niet erg veel. Wel zal het opstellen van de rapportage meer tijd kosten. Er zal moeten worden bekeken of er op straat een aankondiging door de toezichthouders wordt uitgereikt. In artikel 154c Gemeentewet staat dat indien mogelijk een aankondiging moet worden uitgereikt. Het gemeentebestuur van Zoetermeer zal moeten beoordelen hoe vrij zij dit willen interpreteren en of zij een aankondiging uit willen reiken.

Het opleggen van de boete en de bezwaar- en beroepsprocedures zijn bij de bestuurlijke boete de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. Dit betekent dat de organisatie zo ingericht moet zijn dat dit mogelijk is. De afdeling Financiën zal verantwoordelijk zijn voor het versturen van het boetebesluit en de invordering van de boete. De juristen zullen eventuele bezwaar- en beroepsprocedures moeten afhandelen. Het aantal bezwaar- en beroepsprocedures zijn naar verwachting laag.

Ook is er in dit onderzoek gekeken naar de financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete. Omdat het aantal boetes die per jaar worden opgelegd zo laag is, zal de bestuurlijke boete weinig extra tijd kosten en binnen de huidige werktijden van de medewerkers passen. Als de bestuurlijke boete is ingevoerd, kan het zo zijn dat in de praktijk blijkt dat er veel meer boetes moeten worden opgelegd. Dit kan ervoor zorgen dat er toch extra fte's moeten worden ingezet en er daarom aanvullende kosten zijn. Een mogelijke oplossing hiervoor is de bezwaar- en beroepsprocedures te laten behandelen door de gemeentelijke belastingdienst van Den Haag.

De bestuurlijke boete brengt in tegenstelling tot de bestuurlijke strafbeschikking wel geld in de gemeentekas. De boetebedragen komen geheel ten goede van de gemeentekas. Deze opbrengsten dekken niet de gehele kosten voor het verwerken van de bestuurlijke boete. Echter, het is de vraag of dit echt als kosten moeten worden gezien omdat deze kosten niet anders zijn dan in de huidige situatie.

Om de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in te voeren zal er allereerst een samenspraakprocedure moeten worden opgestart. Vervolgens moet de gemeenteraad de volgende besluiten nemen: het besluit tot invoering van de bestuurlijke boete, het besluit tot wijziging van de APV, het besluit tot wijziging van andere gemeentelijke verordeningen, het besluit tot vaststellen van de boetebedragen en het besluit tot het verstrekken van het handhavingsmandaat aan de toezichthouders. Ook moeten praktische zaken worden geregeld en moet de wijziging zowel intern als extern worden gecommuniceerd.

In het volgende hoofdstuk aanbevelingen wordt antwoord gegeven op de centrale vraag uit dit onderzoek en worden er concrete adviezen gegeven over de invoering van de bestuurlijke boete, de waarschuwing, de aankondiging, de inrichting van de organisatie en de communicatie.

HOOFDSTUK 9: AANBEVELING

Aan de hand van de bevindingen uit dit onderzoek zal in dit hoofdstuk advies worden gegeven over de invoering van de bestuurlijke boete. Hierbij zullen verschillende aanbevelingen worden gedaan. De centrale vraag van dit onderzoek is: *Welk juridisch en beleidsmatig advies kan aan het gemeentebestuur van Zoetermeer worden gegeven over de invoering van de bestuurlijke boete voor overlastfeiten in de openbare ruimte, op basis van literatuuronderzoek en interviews met professionals uit de praktijk?*

De belangrijkste vraag in dit onderzoek is of de gemeente Zoetermeer de bestuurlijke boete voor overlastfeiten moet invoeren. Ik adviseer om de bestuurlijke boete in te voeren voor overtredingen van de APV, de Afvalstoffenverordening en de Marktverordening. Uit dit onderzoek is gebleken dat vanuit financieel oogpunt het niet per se voordelig is om de bestuurlijke boete in te voeren. Het levert extra werk op voor de medewerkers en mogelijk moeten er extra fte's worden ingezet. Wel gaat het boetebedrag naar de gemeentekas. Het is goed dat de financiële gevolgen in kaart zijn gebracht, maar dit is niet de belangrijkste factor in de afweging. Belangrijker is dat de gemeente met de bestuurlijk boete meer vrijheid krijgt. Zo kan er ook een afweging worden gemaakt in wat belangrijk is voor het gemeentebestuur. Wanneer volgens het beleid bijvoorbeeld vervuiling vanwege afval een belangrijk speerpunt is, kan de gemeente hier zelf effectief op handhaven. De gemeente ziet dit terug omdat de boetebedragen naar de gemeentekas gaan. Zo kan de gemeente Zoetermeer zelf investeren in wat zij belangrijk vindt.

Tijdens dit onderzoek kwam de vraag naar voren of er een waarschuwing moet worden gegeven. Ik adviseer direct over te gaan tot het beboeten van een overlastgevende overtreding en geen waarschuwing te geven. Wanneer er wordt besloten dat er eerst wordt gewaarschuwd, zal hiervoor beleid moeten worden opgesteld zodat er één lijn wordt getrokken en zullen de waarschuwing moeten worden geregistreerd. Dit zorgt voor veel extra werk en kan verwarring opleveren.

Ik adviseer dat de toezichthouders een aankondiging uitreiken na constatering van een overtreding. Den Haag wil de aankondiging die toezichthouder overhandigen in de toekomst afschaffen zodat op straat niets meer wordt uitgereikt. In de wet staat dat er *zo mogelijk* een aankondiging moet worden uitgereikt door de toezichthouder. De ruimte die de medewerkers van Den Haag hier zien wordt naar mijn mening in de memorie van toelichting sterk verkleint. De bedoeling van de wetgever is duidelijk: een aankondiging wordt na constatering door de toezichthouder overhandigd aan de overtreder om

uitvoering te geven aan artikel 6 EVRM. Het is mogelijk om jurisprudentie uit te laten wijzen of het mogelijk is geen aankondiging te overhandigen. Maar dit zal ik niet adviseren. Het is wel goed te bekijken wat ervoor zorgde dat de systemen niet goed afgestemd zijn in Den Haag zodat dit in Zoetermeer kan worden voorkomen.

De gemeentelijke belastingdienst van Den Haag is verantwoordelijk voor het versturen van het boetebesluit en de invordering van de boetes. Ik adviseer dat de afdeling Financiën verantwoordelijk is voor het versturen van het boetebesluit en de invordering van de boetes. De afdeling Financiën maakt gebruik van een geautomatiseerd systeem. De boetes kunnen aansluiten in dit 'bulk' systeem waardoor dit weinig tijd kost. Voor het boetebesluit kan van tevoren een format worden opgesteld zodat het besluit alleen moet worden verstuurd. De invordering gaat overeenkomstig de gemeentelijke belastingen. Dit is voor hen een bekend systeem en zal dus weinig uitleg vragen.

█ van de gemeente Den Haag stelde voor dat de gemeentelijke belastingdienst van Den Haag de bezwaar- en beroepszaken van Zoetermeer afhandelt. Ik adviseer dat het gemeentebestuur van Zoetermeer verantwoordelijk is voor de afhandeling van bezwaar- en beroepszaken. Uit dit onderzoek is gebleken dat het aantal bezwaar- en beroepszaken op jaarbasis zeer laag is, ervan uit gaande dat er per jaar █ bestuurlijke boetes worden opgelegd. Dit zal zo weinig extra werk opleveren voor de juristen dat het op dit moment niet de moeite waard is om dit uit te besteden. Daarnaast blijkt uit de ervaring van Den Haag dat bij beroepszaken vooral van belang is of de overtreding correct is geconstateerd. Als dit het geval is en er geen discussie is over wie het heeft gedaan wordt de gemeente in tot nu toe alle gevallen direct in het gelijk gesteld. De beroepszaken zijn daarom naar verwachting niet zeer intensief en complex. Mocht later blijken dat het aantal bezwaar- en beroepszaken hoger is dan verwacht door bijvoorbeeld een toename van het aantal opgelegde boetes, dan kan alsnog besproken worden of dit door de gemeentelijke belastingdienst van Den Haag kan worden gedaan.

Omdat bij het opleggen van de bestuurlijke boete verschillende afdelingen en medewerkers betrokken zijn moeten er concrete werkafspraken worden gemaakt. Ik adviseer dat de betrokken medewerkers (of een afvaardiging hiervan) met elkaar om de tafel gaan zitten om zo concrete werkafspraken te maken en eventuele knelpunten te bespreken. Om ervoor te zorgen dat het opleggen van de boete goed verloopt moet er goede samenwerking zijn tussen afdelingen en medewerkers.

Naast de interne communicatie is de communicatie met externe partijen ook belangrijk. In het driehoeksoverleg moet worden doorgegeven dat de gemeente Zoetermeer voortaan gebruik zal maken van de bestuurlijke boete. Vooral moet er goed worden

gecommuniceerd met de politie uit de gemeente Zoetermeer. Ik adviseer daarom concrete werkafspraken te maken over de verdeling van de taken, de uitwisseling van informatie en de ondersteuning van de politie. Ook zal er naar de burgers toe moeten worden gecommuniceerd dat er een wijzing in het handhavingsbeleid optreedt. Naar mijn mening kan een goede communicatie naar de burgers ervoor zorgen dat er weinig vragen komen en wellicht bezwaarzaken worden verminderd. Ik adviseer daarom de burgers via de website van de gemeente Zoetermeer te informeren over de wijziging.

Ik adviseer zoveel mogelijk gebruik te maken van vooraf opgestelde formats. Formats kunnen toevallige fouten voorkomen en zorgen ervoor dat rapportages en boetebesluiten eenduidig zijn. Tijdens mijn onderzoek heb ik verschillende voorbeelden verzameld van rapportages en boetebesluiten. Aan de hand van deze voorbeelden kunnen er formats worden opgesteld.

Wanneer de bestuurlijke boete wordt ingevoerd moeten er een aantal praktische zaken worden geregeld zoals het opstellen van formats en het wijzigen van de pda. Ik adviseer hier tijdig mee te beginnen zodat deze zaken zijn geregeld wanneer de bestuurlijke boete in werking treedt. Hier zal dus ook rekening mee moeten worden gehouden bij het vaststellen van de datum van inwerkingtreding.

In dit onderzoek zijn de juridische, beleidsmatige en financiële gevolgen van de invoering van de bestuurlijke boete in kaart gebracht. Tevens zijn er op basis daarvan verschillende aanbevelingen gedaan. Hieruit is gebleken dat de invoering van de bestuurlijke boete wenselijk en haalbaar is. Nu is het gemeentebestuur van Zoetermeer aan zet.

BRONVERMELDING

Jurisprudentie

EHRM 21 februari 1984, NJ 1988/937

Kamerstukken & Officiële bekendmakingen

Brief Van der Steur, *Eindrapport registratie en besteding van de proces-verbaal vergoedingen door gemeenten* (657535), 6 juli 2015

Brief van Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, *Implementatie van de bestuurlijke boete of strafbeschikking voor overlast in de openbare ruimte vanaf 2009*, kenmerk 5555779/08, 22 juli 2008

Gemeenteblad 15 september 2016, nr. 126817

Gemeenteblad 2 januari 2017, nr. 1111

Kamerstukken II 2003/04, 29 202, 2

Kamerstukken II 2004/05, 29 849, 3

Kamerstukken II 2004/05, 30 101, 3

Raadsvoorstel Den Haag, *Verordening bestuurlijke boete overlast openbare ruimte*, 24 juni 2016

Staatsblad 4 juli 2007, nr. 255

Staatsblad 15 december 2008, nr. 580

Staatsblad 18 december 2008, nr. 9

Staatscourant 9 mei 2008, nr. 88

Staatscourant 26 februari 2010, nr. 2930

Staatscourant 26 februari 2010, nr. 2949

Literatuur

C.L.G.F.H. Albers, *Bestuursrecht begrepen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013

Scribbr, *Betrouwbaarheid in je scriptie*, 23 november 2016 (laatste update 21 maart 2017), geraadpleegd op: 11 november 2017,
<https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/betrouwbaarheid-je-scriptie>

J.H. Crijns, *Inhoud strafbeschikking*, Tekst en commentaar Strafvordering, commentaar op artikel 257a Sv

DSP- groep, *Bestuurlijke strafbeschikking en bestuurlijke boete overlast, evaluatie na drie jaar*, Amsterdam: 16 mei 2012

Hogeschool Leiden, *Informatie beoordelen*, geraadpleegd op: 11 november 2017, <https://www.hsleiden.nl/mediacentrum/hulp-bij-zoeken/informatie-beoordelen>

M. Kessler en B.F. Keulen, *De strafbeschikking*, Deventer: Kluwer 2008

N. Kwakman, *Twee nieuwe sanctiestelsels ter bestrijding van overlast in de openbare ruimte op lokaal niveau*, NJB 2009, 3

OM, *Feiten en tarieven*, geraadpleegd op: 20 november 2017, <https://www.om.nl/onderwerpen/feiten-tarieven/>

Rijksoverheid, *Bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte, een handreiking voor gemeenten*, publicatienummer 13193, mei 2009

Rijksoverheid, *CJIB*, geraadpleegd op: 7 december 2017, <https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/centraal-justitieel-incasso-bureau-cjib>

Rijksuniversiteit Groningen, *Wat is goede literatuur?*, geraadpleegd op: 11 november 2017, <http://www.rug.nl/sciencelinx/betasteunpunt/pwsmaken/betrouwbaareliteratuur/betrouwbaareliteratuur>

G.A.F.M. van Schaaijk, *Praktijkgericht juridisch onderzoek*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015

Y. van Setten en P. Boer, *Bestuurlijke boete en strafbeschikking: de oplossing voor de overlastproblematiek in uw gemeente?*, Gemeentestem 2008, 71

Veiligheid & Handhaving, *Privaatrechtelijke handhaving afval onhoudbaar*, geraadpleegd op: 11 december 2017, <http://veiligheidenhandhaving.nl/news/07-12-2017/privaatrechtelijke-handhaving/>

J.W.P. Verheugt, *Inleiding in het Nederlandse recht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013

VNG, *Bestuurlijke boete/ bestuurlijke strafbeschikking*, geraadpleegd op: 18 oktober 2017, <https://vng.nl/onderwerpenindex/recht/apv/bestuurlijke-boete-bestuurlijke-strafbeschikking>

VNG, *Besluit bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte*, 1 juli 2016, geraadpleegd op: 8 september 2017, <https://vng.nl/onderwerpenindex/veiligheid/openbare-ordebevoegdheden/nieuws/besluit-bestuurlijke-boete-overlast-in-openbare-ruimte>

VNG, *Handhaving door en voor gemeenten*, Den Haag: 24 juni 2013

VNG, VNG-schema verschillen Bestuurlijke boete/ Bestuurlijke strafbeschikking, te vinden op: <https://vng.nl/onderwerpenindex/recht/apv/bestuurlijke-boete-bestuurlijke-strafbeschikking>

BIJLAGE I

	Bestuurlijke strafbeschikking	Bestuurlijke boete
	<u>Wetboek van strafvordering</u>	<u>Gemeentewet (BBOOR)</u>
<i>Overtreder</i>	Natuurlijke personen	Natuurlijke personen en rechtspersonen
<i>Feiten</i>	Als genoemd in het besluit OM-afdoening	Als genoemd in het BBOOR en in gemeentelijke verordeningen
<i>Hoogte boete</i>	Vastgesteld door het Rijk a.d.h.v. de feitenlijst OM	Vastgesteld in de bijlage van het BBOOR
<i>Uitreiking beschikking</i>	Z.s.m. Uitreiking in persoon of afschrift naar GBA- adres	Binnen 8 weken na constatering (gedagtekende beschikking toegezonden naar opgegeven verblijfplaats)
<i>Aankondiging</i>	BOA (namens het college of de burgemeester)	Bestuurlijk toezichthouder, tevens BOA identificatieplicht (namens het college of de burgemeester)
<i>Termijn tenuitvoerlegging</i>	Binnen 14 dagen na toezending beschikking	Binnen 6 weken na onherroepelijk worden van de beschikking
<i>Bevoegd orgaan</i>	CJIB (namens college of burgemeester)	College of burgemeester
<i>Inning</i>	CJIB	Gemeente (afdeling Belastingen)
<i>Wijze van executie</i>	Eerst aanmaning en volgens invordering strafrecht	Conform de invordering van de gemeentelijke belastingen (geen kwijtschelding en verjaring na 2 jaar)
<i>Rechtsmiddelen</i>	Verzet bij het OM Beroep bij kantonrechter Hoger beroep bij Gerechtshof Cassatie bij de Hoge Raad	Bezwaar bij de gemeente Beroep bij de kantonrechter Hoger beroep bij Gerechtshof Leeuwarden
<i>Termijn</i>	Verzet binnen 2 weken nadat de beschikking bekend is geworden bij bestraft, uiterlijk 6 weken na toezending	6 weken (6:7 Awb)
<i>Strafblad</i>	Bij boetes boven de €100 wel	Geen aantekening strafblad
<i>Zekerheidsstelling</i>	Niet	Wel
<i>Opbrengsten</i>	Naar het Rijk	Voor de Gemeente
<i>Kosten</i>	Kosten voor BOA voor gemeente, overige kosten zijn voor het Rijk	Geheel voor de gemeente